Ч. 44 (14.276). Львів, вівторок 1. березня 1938. Oplata pocztowa uiszczona gotówką. Рік LIX.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ.

РЕДАКЦІЯ Й АДМІНІСТР.: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції й Адм.: 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
„ Банку Чеських Леґіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно (з книжкою) 5.00 зол.
Четвертьрічно 15.00 „
Піврічно 30.00 „
Річно 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч., У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЕМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Новий великий процес проти колишніх совітських достойників.

У середу, 2. березня ц. р., перед военною колеґією найвищого суду СССР стане 21 осіб: Бухарін — б. начальний редактор „Ізвєстій", Риков — б. нарком шляхів, Ягода — б. шеф ГПУ, Крестінський — заступник Літвінова, Раковський — б. амбасадор у Парижі, Розенгольц — б. нарком закордонної торговлі, Іванов, Чернов — б. нарком рільництва, Гринько — б. нарком скарбу, Левін і Плотніков — лікарі, Зеленський, Бессонов — б. радник у Берліні, Украмов, Ходжаев-Файзалля — б. премієр Узбекістану, Шарангович — б. секретар ЦВК компартії Білоруси, Зубарев, Буланов, Козаков, Максимов, Крючков.

АКТ ОБВИНУВАЧЕННЯ.

Закидують їм змагання до розчленування СССР і сепарацію України, Білоруси, Вірменії, Азербейджану, Туркестану та далеко-східного побережжа, диверсію, ослаблювання збройних сил, провокування війни, дефетизм, замах на суспільний устрій СССР, змагання до реставрації капіталізму, замах на життя Куйбишева, Менжинського і Горкого.

ВІДГУК 1918. РОКУ.

Крім того Бухаріна обвинувачують у тому, що підчас переговорів над берестейським миром він організував змову на Леніна, щоби довести до зірвання переговорів та перевороту.

Французька закордонна політика на роздоріжжю.

У Французькій палаті послів відбулась велика дебата над закордонною політикою; виявились у ній три тенденції.

Б. премієр Флянден уважає, що Франція повинна піти слідом Анґлії та навязати переговори з Італією та Німеччиною.

Комуніст Пері домагався скріплення франко-совітського пакту та спільної оборони против тотальних держав.

На думку б. міністра Рено Франція повинна опирати свою політику на почутті власної сили, на союзах та на активній підтримці європейської рівноваги.

НАПРЯМНІ УРЯДУ.

Члени уряду підкреслили, що уряд вестиме закордонну політику по дотеперішніх лініях, зокрема буде солідаризуватися з Анґлією та шануватиме дотеперішні союзи. Уряд відкинув внески сильніше зближуватися до СССР чи до Німеччини й Італії. У дискусії підкреслено, що Франції залежить на незалежности Австрії та що вона виповнить зобовязання супроти Чехословаччини.

З Італією Франція порозуміється, якщо дістане гарантії, щодо Середземного Моря й Еспанії.

ПЕРЕМОГА УРЯДУ.

Після дискусії на тему внутрішньої та закордонної політики французька палата послів ухвалила заяву довіря для уряду 439-ма голосами проти 2-ох.

Австрійський уряд не допустив до нац.-соц. демонстрації в Грацу.

На вчорашній (недільний) ранок австрійські націонал-соціялісти заповіли велику демонстрацію у Грацу. Тому, що в Австрії демонстрації заборонені, влада зосередила в Грацу поліцію та військо і недопустила до манифестації, до міста вислано один змоторизований курінь. Ніде не нарушено ладу.

Посадник Грацу, що на домагання націонал-соціялістів вивісив на грацькому ратуші прапор зі свастикою, дістав безтермінову відпустку, з якої вже не вернеться.

Нема виглядів на анґльо-ірляндське порозуміння

По повороті з Льондону ірляндський премієр де Валера висловився песимістично про хід та вигляди анґльо-ірляндських переговорів. На обєднання Ульстеру з Ірляндією нема надії, ріжниця поглядів між Дебліном і Льондоном дальше глибока — не легко буде дійти до порозуміння. Під цю пору важко дійти до ширшої угоди.

Японська артилєрія затопила 4.000 китайців.

Домеї повідомляє: На південь від залізниці Тієнтсін-Пуков японська артилєрія затопила джонки, на яких 4.000 китайців намагалося втекти.

КИТАЙЦІ ЗАТОПИЛИ ДВА ЯПОНСЬКІ ВОЄННІ СУДНА?

Як подає Райтер, представник японської мамарини рішуче заперечив вістки з китайських джерел, немов би китайські летуни затопили на ріці Янтсе японський контрторпедовець і канонірку. Китайці заатакували японські судна, але не влучили їх бомбами.

ЯПОНСЬКІ УСПІХИ В ПІВНІЧНОМУ КИТАЮ.

Війна на північно-китайському терені входить у вирішню фазу — якщо китайці не спинять японців, треба сподіватись нової великої японської перемоги.

У провінції Шансі китайці відступили поза Жовту ріку. Японські кольони відтяли відступ 250-тисячній армії та намагаються окружити її. Під Лінсіном іде завзятий бій, в якому 10-тисячний китайський відділ уступає перед японською перевагою. Крім того китайці потерпіли невдачі під Фенчу і Пенпу.

Рівночасно японські війська ліквідують загони китайських партизанів.

НАСЕЛЕННЯ ФІЛІППІНІВ БОЇТЬСЯ ЯПОНІЇ.

Високий комісар Філіппінів відбув довшу розмову з през. Рузвельтом та заявив йому м. ін., що під цю пору недоцільно булоб давати Філіппінам повну незалежність. Серед населення тих остр[овів] незалежницький рух помітно ослаб, від коли японці почали офензиву на Китай.

—o—

Як може виглядати червона армія на війні.

(З приводу 20-ліття „незломної" червоної армії).

Як відомо в січні року 1918 замість попереднього добровільницького способу формування військових частин большевики утворили на цілком звичайних „буржуазних" засадах червону армію. 23. лютого 1918. під Псковом цій червоній армії пощастило відбити наступ німецького війська. Цей день уважають у СССР за день ювілею червоної армії.

Треба признати, що справді в роках 1918—1922, червона армія відіграла ролю одного з тих чинників, які причинилися до збереження Совітів і дали їй змогу втриматися.

І ось тепер, коли політичний барометр СССР все падає, коли заноситься для нього не тільки на звичайну непогоду, але й на бурю, щоб заспокоїти хмари, звертаються до армії, забуваючи про все инше, і роблять висновок: червона армія за тяжких часів відбила всі зазіхання ворогів на Совітів, отже вона незломна, отже буде незломна і тепер серед кращих умов, коли озброєна і вивінувана технічно.

„Когда нас поведет Ворошилов
И маршалы нас поведут", як співають в одній з численних большевицьких пісень...

Під великим сумнівом стоїть „незломність" червоної армії за її перших часів, але не будемо за це сперечатись, поцікавимося іншим питанням. Що саме причинялося до тодішньої „незломности" червоної армії, в усякому разі, що робило з неї досить грізного ворога?

ДАВНІЙ БОЄВИЙ ДУХ.

По перше сам склад вояків. Більшість із них складалися з людей, добре вимуштрованих в боях за часів великої війни, практично добре досвідчений був підстаршинський склад, що виучав молодих новобранців. Велику ролю відогравав моральний дух нижчого складу. Це були або селяни, які були певні, що бються за землю, або робітники, які давали волю свому революційному піднесенню, або салдати та матроси з їх штучно розпаленою ненавистю до попереднього ладу. Сприяли цьому навіть політичні комісарі гаслами для більшости червоної армії новими, теоретично привабливими і практично невипробованими гаслами — комуністичної партії.

Якже-ж тепер?!

Погоджуємося з тим, що червоноармійців дуже добре тепер муштрують, але муштра теоретична, з маневрами, завжди може таїти в собі чимало неприємних несподіванок на випадок війни.

Що сказати про теперішній моральний дух червоноармійців? Чи молоді вояки, хоч як з ними панькається большевицька влада і комуністична партія, хоч дбає прищепити їм розу-

міння „соціялістичної батьківщини“, справді мають те, за що можна йти на смерть, що є дорожче за життя? Чи в них нема особистих розрахунків з владою через розстріли, заслання та несправедливі кари супроти батьків, свояків, приятелів?!

А національне, таке гостре питання, що набрало таких болючих форм за останні роки, чи воно сприятиме совітському патріотизмові серед численних червоноармійців не росіян — українців, білорусинів, грузинів, татар, карелів?!

ВІРНІ КОМУНІСТИ І ПОКРИВДЖЕНІ.

Чи комуністичні гасла і тепер матимуть привабливе значіння, після того як їх особисто випробовано, після партійного терору, застосованого за останнього року до радових комуністів, чи за ці гасла можна йти на смерть?!

Це стосується до непартійних і не цілком вірних чи ображених комуністів. Але і з радовими комуністами теж не зовсім добре.

Від року 1930 за сім років усю комуністичну масу в червоній армії виховував Ян Гамарник та його заступник Осепян — ті самі, яким 20. листопада року 1935. надали звання армійських комісарів 1-ої та 2.-ої ранґи, яких тепер зачислено до найгірших ворогів народу... Найкращий з найкращих армійських комісарів“ офіційно писали про Гамарника ще так недавно і „скажений пес, найпідліший ворог“ говорять про нього тепер.

Беремо це на віру і запитуємо, яку вартість можуть мати оборонці „соціялістичної батьківщини“, такого устрою, де довгі роки насичувано отрутою „контрреволюції“ звичайних і заслужених громадян. Чи військо такої держави справді дуже небезпечне для ворога, особливо коли зразу йому не пощастить у бою?!

Нам можуть сказати, що на війні іноді першу ролю відограє вище командування, що часто талановитий воєноначальник вирішує справу бою.

СЛАВА КОМАНДАНТІВ-ГЕРОЇВ.

Цілком з цим погоджуємося, та чи не треба ще крім цього деякого морального звязку війська з його головним начальником, віри війська у свого начальника, віри, яка зрозуміло, мусить істнувати ще перед першим боєм. Велику ролю відограють тут військові традиції, слава самого начальника, серед мільйонів лав війська за мирних часів.

І тут большевики висовують наперед своїх „героїв“, які провадили воєнними операціями за років 1918—1922, які нібито своїм талановитим проводом урятували тодішню небезпечну для Совітів ситуацію.

Слід зупинитися на цих героях-воєноначальниках у СССР. Найбільшу ролю безумовно у війнах тих часів відограв Михайло Фрунзе, якому Совіти мусять завдячувати багато, який мав величезну популярність серед червоної армії. Фрунзе походив з інтеліґентної родини і міг навівати підозріння цілком ортодоксальних комуністів пролетарського походження. 31. жовтня 1925. року Фрунзе помер підчас операції у шпиталі. На його місце — на народнього комісара військових справ призначено особистого приятеля Сталіна — Ворошилова.

І ось наприкінці року 1925 у совітських журналах появляється оповідання совітського письменника Бориса Пільняка під назвою „Смерть командарма“. В ньому оповідалось, що „людина, яка ніколи не згиналась“, „людина із сталі“ викликала до себе „командарма“ і наказала йому положитися на операційний стіл, „командарм“ сказав, що він почувається цілком добре, що йому непотрібно жадної операції, але „людина із сталі“ настоювала на свому і „командарм“ завжди дисциплінований послухав. Операція скінчилась для „командарма“ катастрофічно, виявивши водночас, що орґанізм його був цілком здоровий.

За тих часів можна було ще друкувати такі речі. Чи відповідало це оповідання правді і чи може через деяку заздрість за популярність Фрунзе, через страх перед можливим бонапартизмом з його боку, справді забили Фрунзе, — так чи ні, це не відограє великої ролі. Річ в тім, що це оповідання читали червоноармійці, червоні командири, які військово щиро були привязані до свого наркома. Отже зрозуміло, як мусіло це ділати на їх психольоґію. На їх відношення до наступника свого начальника!

„СТАЛЕВИЙ“ ХАРАКТЕР.

„И с нами Ворошилов“,
„Наш первый красный“ — так співали декілька років тому. 20. листопада 1935. р. „перший червоний офіцер“ перетворився у першого маршала СССР.

Дуже добре для реклями внутрішньої і зверхньої виголошувати, що колишній шлюсар з Донбасу став першим маршалом, дуже корисно мати на чолі війська людину не чисто фахово військову, а передовсім партійного діяча, особистого приятеля, що не любить мудрувати, що не має сталевого характеру, алеж це добре для мирних часів, як за часів війни?!

Здається нам, що і генеральний секретар ЦК і все політбюро добре усвідомлює, що часи Наполеона з його маршалами давно минули, що тепер від маршала передовсім вимагають величезної найширшої освіти... Ну, а нема де правди діти, „залізний (в ніякому разі не сталевий!) нарком не має освіти та і практичний його стаж у військовій справі не такий уже великий. Він прославився головне, справді, щасливо проведеним відступом на весну р. 1918. з Луганського до Царицина, а надалі він виконував другорядні ролі, яким аж тепер надають значіння першорядних. Отже здається нам, що не „Климента Єфремовича“ фактично поставили би на чолі червоної армії підчас воєнної небезпеки.

ВЕЛИКІ ПОЛКОВОДЦІ І ЗРАДНИКИ.

Чотирьох ще маршалів іменовано 20. листопада року 1935. „найталановитіших полководців“, як казали тоді. І перший з них був „майстер оперативного мистецтва“ Тугачевський, справді талановитий самородок-полководець... але й на ньому доведено, що сучасну стратеґію не може перемогти самий талант.

Та по 20 роках праці Тугачевського, по 20 роках його підготови по військових академіях і військових частинах, його проголошено „ворогом народу“, розстріляно, його називають „найпідлішим зрадником“... якже це так?!

„А армія Будьонного вперед идет, вперед“...

Не можна заперечувати великих заслуг Будьонного для совітів за часів т. зв. громадянської війни, особистої хоробрости цього колишнього вахмістра приморського драгунського полку... Алеж 20 років минуло. Чи може тепер Будьонний таксамо зіскочити на коня, таксамо вихопити шаблю, таксамо мчати [illegible] чолі кінноти?! А до чого іншого [illegible] датний?...

Маршал Єгоров... алеж і за мирних часів визнано, що він не надається на начальника генерального штабу.

КАНДИДАТИ НА ГОЛОВНИХ КОМАНДУВАЧІВ.

Може найбільше Совіти можуть покладати надії на маршала Блюхера, що перший дістав і орден „Червоного прапору“, і „червоної зорі“, і „Леніна“, що таки мав уже у 1929. році [illegible] ний досвід... Алеж це східний фронт, а західний найнебезпечніший.

Правда, призначено ще 5 командармів 1.ої ранги, але з них Сергій Каменев, що фактично стояв на чолі всіх воєнних операцій в роках 1918—1921, що виграв їх, перед смертю перейшов на сторону ворогів, теж саме зробив Якір, Уборевич... І тільки Белов на Білорусі та Шапошніков на чолі генерального штабу [illegible] шилися вірними... І на цього Шапошнікова, [illegible] революційного старшину генерального штабу властиво і покладають тепер всі надії. Це [illegible] видно майбутній маршал, це очевидно майбутній головний командувач. Алеж це був [illegible] ближчий помічник Каменева...

А командарми 2 ранги зникли, як „вороги народу“ Левандовський, Дубовий, Корк, [illegible] рин, Алкснис... І це по 20 роках, коли вони були на найвищих щаблях карієри...

Але найвищий щабель військової карієри це бути переможцем у війні на чолі свого війська чи своєї військової частини і коли по 20 роках військової праці вищі воєноначальники відмовляються від цієї мети, коли вони фактично залишають це військо, то значить, що [illegible] у них тих, які найкраще знають це військо, [illegible] на його перемогу в майбутній війні.

Гл. Д.

Зміна державного устрою в Румунії.

Чернівці, в лютім 1938.

Після невдачних виборів у грудні м. р., та одномісячного „націонал-християнського“ правління п. Гоги, прийшла зміна якої сподівались та передбачували знавці тутешніх обставин: зміна внутрішнього державного устрою.

На місце деяких уступів давньої конституції (із 1923 р.), що представляла королівство, як демократичну державу (поняття румунської демократії було завсіди дуже гнучке), тепер предложено румунському народові нову конституцію.

Згідно із теоретиками румунського публичного права та щойно оголошеним повним текстом нової конституції можна відмітити такі її провідні засади:

1) Збільшення королівських прероґатив та звільнення екзекутиви (уряду) від його дотеперішньої залежности від виборів. 2) Парляментарна система залишається надалі, але змінена в змислі професійного представництва. Значіння законодавчих тіл обмежене поправді до їх чисто технічних функцій. 3) Провідна думка нової конституції це „авторитет та першенство панівної нації“, яка „жертвами та вірою створила собі національну державу“.

Подібно, як у попередній конституції, так само й у новій, поняття „румун“ не відноситься тільки до етнічних румунів. На це вказує уступ 1-ий: „Всі румуни, без ріжниці їх етнографічного походження та віри, обовязані...“ Чергова стаття каже: „Всі румунські громадяни без ріжниці їх етнічного походження та віроісповідання є рівні перед законом...“

Вже з самого початку забороняє нова румунська конституція вести пропаґанду за зміною державного устрою та поширювання політичних і суспільних гасел. Таким робом вона фактично розвязує всі партії. Одна із найсильніших та радикальних партій зголосила добровільно своє розвязання, а всі інші підчинившись розпорядкам міністерства внутрішніх справ, вже припинили свою діяльність.

В дійсности і без поліційних розпорядків румунські партії не мають реальних можливостей для дальшого істнування, бо новий парлямент повстане не на підставі виборчого змагання ріжних партійно-політичних програм, а на підставі вибору представників трьох загальних звань: 1) рільництва та робітництва, 2) торговлі та промислу і 3) інтеліґенції. Виборча ординація підносить ценз віку та час каденції. Досі румунський громадянин міг стати послом від 26-го року життя, відтепер — маючи [illegible] 30 літ. Посол вибраний на 6 літ (досі на 4 роки).

Значні устроєві зміни потерпів і сенат. З [illegible] нулого сенаторського складу залишились тільки вірилісти! Нові сенатори будуть іменовані королем, або вибрані. Мандат вибраних сенаторів важний на 3 роки з правом віднови, мандат іменованих сенаторів триватиме 9 літ. (Досі мандат вибраних і вірильних сенаторів тривав 4 роки).

Зміна парляментарної системи це одна з найважніших постанов нової конституції, бо [illegible] лежнює парлямент від адміністраційної екзекутиви. Окремий уступ, що відноситься до [illegible] яльности міністрів, стверджує, що міністри [illegible] літично відповідальні тільки перед королем.

Крім цих загальних постанов, є ще [illegible] з яких одна з найповажніших це введення кари смерти підчас миру (підчас війни обовязує військове право, що передбачує кару смерти для ріжних провин). Рада міністрів може [illegible] кару смерти й підчас мира, однак у випадках замаху на голову держави або представників інших держав, вбивство для грабежі та з [illegible] тичних мотивів.

Нова конституція не признає тел [illegible] присяглих. Марнотравство державного [illegible] та крадіж цього майна кваліфікується [illegible] злочин.

Щодо самої конституції, як правового [illegible] те це вияв передусім королівської волі [illegible] яка піддалася 24. ц. м. „народньому [illegible] ню“ (плебісцитові).

Дотеперішні румунські конституції [illegible] усім та з 1866 та 1923 рр.) не охоронили держави від постійних кріз. Навіть румунські теоретики публичного права признають, що [illegible] теперішній запозичений (головно з [illegible] тичної Бельґії) конституційний режім [illegible] шов серед тутешніх обставин та [illegible] питоменностей того, що було [illegible] хідно-европейських громадянств: [illegible] виненої публичної думки в почуттям [illegible] дальности та міщанських клас. Румунська держава, що формувалась у 1866. р., [illegible] прийняти та перетравити демократичної [illegible] льоґії старих західно-европейських [illegible]. Таксамо й у р. 1923., після прилучення [illegible] тих провінцій, територіяльно збільшена [illegible] ча прийняла ліберальну конституцію, [illegible] ка підкреслювала прірву між писаною [illegible] та щоденною дійсністю. Румунська [illegible] стична школа признає „тільки такі права і [illegible] личні вольности, які не утрудняють [illegible]

обовязок запевнити порядок та авторитет. Загальних прав і публичних вольностей не можна порівняти із приватними правами."

Для українців має ця внутрішня політична зміна головно таке значіння, що приневолить їх вкінці задуматись і над іншими способами запевнити собі належні їм права. Досі говорилося багато про „парляментарну арену", клалося все нові та нові надії на щедрі обіцянки ріжних чужих партійних великанів. Від заснування буковинської У. Н. П. до теперішнього фактичного її розвязання минуло десять літ. За той час були — правда — хвилеві успіхи (частинні вибори і була та, ще передвоєнна, сатисфакція „мати там заступників"... Але крім тих поверховно-минаючих ефектів та безуспішних виступів „на парляментарній арені" — не залишилось досі нічого тривкого. Не кажемо, що нема хочби тих двох годин надобовязкового навчання української мови, але навіть й основ-кадрів У. Н. П., як народньої установи...

І те розполітикування загалу ріжними гаслами, раз в імени „школи", другий раз в імени „представництва", відвертало його увагу від дійсности. А та дійсність вимагала не політичної легковірности та вигоди, а дрібної праці над економічним розвитком народу. Потрясення, якого зазнало все державне життя Румунії за часів перевороту Ґоґи та його упадку мусить спонукати провідників українського народу в Румунії застановитися над іншими шляхами поліпшення його долі: шляхом безпосередньої праці в народі і серед народу. Відпала сама можливість співпраці з іншими румунськими партіями. І тому залишились лише власні сили. Треба їх пізнати та вміти спіратися на них з вірою у свій нарід і себе самих. **нч.**

Плєбісцитова коломийка.

(Від власного кореспондента.)

IV.

Ужгород, лютий 1938.

Чомуж це так? Де корінь зла? Відповідь на це читач почасти знаходить таки в українській пресі. Згадане нами ужгородське „У. С." пише: „Наші учителі в останніх роках виконали заслужену освідомлюючу працю у своїх станових організаціях. Але мусимо це зафіксувати — їх праця була одностороння. Ширили вона національне освідомлення у своїх гуртках, між інтелігентними учителями, забуваючи про працю у батьківських здруженнях та взагалі поміж населенням. Наслідки того недогляненння і тої односторонности показалися при плебісциті".

Але чи можна вину складати лише на саме учительство — цю армію хоч і „старшинського складу" в бою за мову навчання в народніх школах П. Руси, а всеж таки не „начальну команду" в цьому бою?!

Не без вини залишається тут і фактична командна верхівка. Придивімся до неї, до її псиіхіки, до її боєвого наставлення.

Найвизначнішим репрезентантом цієї верхівки в теперішньому часі є посол Ю. Ревай. Якаж його позиція у плебісцитовій боротьбі?! Автор цитованих інтерпеляцій у статті „Оборона учебникового плебісціту провалилася" („Учит. Голос", ч. 1., січень 1938, стор. 4.—5.) пише: „Не можна учити всюди у школах нашим живим народним язиком, то є українським літературним язиком (себто малоруським)?—Хто може заборонити 1.600 учителям, щоб не вчили тим язиком у його літературній формі, то є фонетичним правописом **поза школою,** в читальнях, на курсах і всюди, де лише будуть мати нагоду хоч малу?!". А сам-же він у прилюдних виступах змальовує всю трудність та скомплікованість праці у згаданих ним установах (за винятком хіба професійних організацій с.-д. партії, що стоять під охороною відповідних секретаріятів).

Але пересічний українець у практиці часто обертає поставлене послом Реваєм питання так: „А хтож, чи щож **спонукає** мене до вказаної послом Р. науки **поза школою?!"**

І таке питання буде цілком оправдане, коли познайомимось із рожевим оптимізмом посла Ю. Ревая, що виявляється в отсих рядках цитованої нами його статті: „Український напрям програв" (?) — голосять наші противники. Ні! Коли правда, що так званий русскій напрям дістав 70% більшости, то я сміло скажу й дальше, що так зв. русскій напрям з цієї культурної війни вийде переможно, але з болючою поразкою. Пригадаймо собі дещо. До 1930 року наші т. зв. русскіє твердили: русини — то не українці і не будуть українці! Після 1930 р. (по обчисленні народу) мусіли признати, що з русинів уже є 3% українців. У 1937 р. по сімох роках нараз виходить, без жадної агітації українського напряму, навіть без участи всіх громадян, що мають виборче право, що з русинів уже 30% признається до тої правди, що русин-українець, руська (підкарпаторуська), або малоруська чи українська мова—то один язик. Щож буде за дальших 7 років, коли за минулих 7 літ українців приросло процентово десять разів тільки. **Горі голову, нема причини до страху!** Правда переможе!"

. . . .

Нема причини до страху, але нема й заохоти до праці — „поза школою"... Навіщо наражувати себе на ріжні прикрости й неприємности? Навіщо ризико?! Навіщо зайвий труд, коли за „послушних розказові надставних урядів" працює час і то — по обчисленнях п. посла — в геометричній прогресії?

Цим і треба собі пояснити стверджений прилюдно таки п. послом факт, коли то з 16 учителів-народовців, що вчать в одному селі на П. Руси, за цілу половину цього шкільного року ніодин з них не відвідав селянської хати, щоб у такий спосіб наблизитись до народу та виробити собі марку „нашого пана вчителя". А така марка — як показує дійсність — зобовязує до поради зі „своїм паном-учителем" і в таких важливих справах національного життя, як плебісцит і т. д.

Отже корінь зла на думку думаючого українця лежить не лише у слабому звязку учителя-народовця з народом та односторонности його

АНТУАН ДЕ КУРСОН.

Дипльоматична місія.

Консуль британійського королівства, містер Бравн, що урядував у Ніцці, не здивувався ні трохи, коли одного дня дістав з Льондону листа такого змісту:

„Дорогий Консуле!

Мій сестрінок Гаррі Фільмор, що колись, по моїй смерти, дістане титул льорда Нордфакс, находиться тепер у Кан. Він покинув наш родинний замок і живе в якомусь маленькому гот̓елику, де мешкає теж молода жінка Доллі Райт. Він закохався в ній. Він готов навіть з нею оженитися! Я мушу подбати, щоб на мені не загинув рід Нордфаксів і тому звертаюся до Вас із проханням, щоб Ви були ласкаві допомогти мені в цьому. Відшукайте його і переконайте, щоб він вернувся до Англії. Коли він незгідний вернутися сам, нехай з ним їде його вибрана. Вони обидвоє певно без одного сотика при душі, отже будьте добрі дати їм усе, що потребують: заплатити білети у спальному вагоні і передати гроші на дорогу, щоб їхали вигідно.

Для цієї цілі я переказую на Ваше імя через Трансатлянтійський Банк у Ніцці 30.000 франків. Коли мій сестрінок буде вже у дорозі до Англії повідомить мене телефонічно на мій кошт. Щиро вдячний Вам

Льорд Нордфакс".

Консуль Бравн мав від 20 років у Ніцці неодну таку справу, ще й багато складнішу. Цим разом він відчув, що треба використати весь свій дипльоматичний хист. Прізвище льорда Нордфакса було йому віддавна відоме; він для точности ще раз перевірив в „Альманаху шляхотському" місце його осідку, подзвонив на авто і казав себе відвезти до Кан.

Тут відшукав він домик, де мешкав майбутній льорд. Якась сіренька гостинниця. Консуль вийшов на перший поверх і побачив на дверях білет із прізвищем Фільмора. Йому відчинила молода жінка — зараз догадався, що має перед собою фільмову артистку Доллі Райт. Вона була сильно підбльондинена, в шовковому халаті. На тлі того бідного готелику вона виглядала як із казки.

— Чи можу бачитися з містером Фільмором? — спитав консуль Бравн.

— А з ким маю приємність? — відповіла молода дама по французьки.

— Бравн, британійський консуль.

— Я покищо сама дома. Пан Фільмор вийшов і не знаю, чи скоро вернеться.

— Шкода, бо я маю порозмовляти з ним у дуже важній особистій справі.

— Що-ж? я тут не можу нічого.

— Хто знає...

Коли йшла між ними розмова, нараз відчинилися двері напроти і якийсь молодець у домашньому одязі появся на порозі.

— У чому річ?

— Чи маю може приємність з паном Фільмором?

— Так, це я.

Консуль вияснив йому мету своїх відвідин.

— Ніколи! — відповів рішуче молодець, беручи за руку міс Райт. — Скажіть мому вуйкові, що він може затримати собі свої гроші. Я найшов щастя і не хочу його зректись.

Консуль Бравн почав живо переконувати його, які він має високі обовязки супроти славного свого роду, щоб зберегти дотеперішнє становище льорда, далі перейшов до великосердої вдачі льорда Нордфакса, який можливо не буде мати нічого проти того, щоб він приїхав із своєю вибраною до Англії. Консуль проявляв таку силу у свому красномостві, що пара молодих мала сльози в очах і дала себе переконати.

— Чи ви певні, пане консуле — питалася Доллі — що льорд Нордфакс згодиться на наше подружжя?

— З певністю цього сказати не можу, але знаю, що булоб йому дуже тяжко відмовити бажанню свого сестрінка.

Пів години пізніше їхав Гаррі Фільмор поруч консуля Бравна. Вони вступили до кількох великих крамниць і там купили все, що бракувало бідній молодій парі. Консуль маючи при собі чекову книжечку міг легко одягнути Фільмора та його наречену по панськи і заплатити за них усі довги в готелю.

— Ах! які ми щасливі! — повторяла весь час Доллі.

Увечір одягнені як льордівська пара в американський фільм, вони заняли окремий переділ у спальному вагоні. Перед самим відїздом консуль передав Фільморові готівку, що залишилася з пересланих грошей від льорда Нордфакса:

— Це пересилає вам вуйко на перші необхідні потреби.

Фільмор навіть трохи завагався, але Доллі пригадала йому, що вони без грошей. Поїзд відїхав. Бравн довго ще махав за ним капелюхом вдоволений, що виконав свою місію. Вернувшися до Ніцци, пригадав собі, що повинен повідомити негайно льорда Нордфакса про висліди. Сів у фотель і чекав на телефонічну лучбу з Льондоном.

За якийсь час озвався телефонічний дзвінок.

— Чи льорд Нордфакс?

— Ні, льорда нема.

— Коли прийде? Що таке? Ви жартуєте?! Ні, не вигадуйте! Я-ж дістав від нього лист. Що?! Його взагалі не буде? Щойно за два місяці буде назад?

Консуль Бравн аж тепер зрозумів, що впав жертвою хитрих ошуканців.

— Як? від пів року вже льорд живе в Індії?

Далі на с. 6

праці (як це виходить з „Українського Слова"), не лежить він і в „значній непоінформованости нашого селянства, родичів, молоді", як це твердить п. посол Ревай..

— Ну, а деж, на Вашу думку? — питаєш його...

У відповідь він витягає „Українське Слово" ч. 20. з 20. травня 1937 року і цитує нам такий уступ зі статті д-ра Юлія Бращайка: „Синьо-жовтий прапор і наші уряди та свята": „Краєвий уряд вже давнійше видав рішення, що поруч державного прапору **можна вживати всюди синьо-жовтого прапору**, як прапору краєвого. Це рішення не вистачає. Краєвий уряд має дати розпорядження, що при всіх державних і народніх святах **має бути обовязково вивішений поруч з державним прапором і наш синьо-жовтий прапор**. Тоді буде кінець усім тим аномаліям, які тепер час до часу повторяються тому, бо там кільком панкам у роді д-ра Фенціка ет комп. рішення наших урядів не подобається"...

— Добре булоб — меланхолійно зауважив наш співрозмовець — колиб слова п. голови „Просвіти" відносилися лише до „Пішти" (так у народі називають д-ра Фенціка: Степан — Пішта). А то, на жаль, вони у великій мірі відносяться і до наших патентованих патріотів.. Бо якже інакше пояснити собі те, що підчас відповідних урочистостей на будинках цих патріотів і з свічкою не найдеш жовто-блакитного краєвого прапору?!...

... — Ну, а тепер мабуть не потребуєте, щоб я вж пальцем Вам показав, **де лежить корінь зла нашого національно-українського сьогодня на Підкарпатській Руси?!** — закінчив наш співрозмовник.

І дійсно, під знаком оцієї безапеляційної законопослушности та випливаючої з неї психічної роздвоєности підкарпаторуського українця й відбувається боротьба за його національне відродження.

•

Є деякі ознаки того, що менше законопослушна, а більше активна частина української суспільности намагається гармонійно сполучити **тактику легальної боротьби з тактикою доконаного факту.**

Таким чином безперечно зміниться загальна ситуація культурної війни на Підкарпатській Руси в користь українців, що вийдуть з неї, „хоч і з болючими поразками, а всеж таки переможцями".

Омеґа.

Проти нормалізації і за дальшу кольонізацію нашої землі.

УХВАЛИ ЗАГАЛЬНИХ ЗБОРІВ „ЗВЙОНЗКУ ОФІЦЕРУФ РЕЗЕРВИ".

На своїх останніх загальних зборах „Звйонзек офіцеруф резерви", відомий уже зі своїх протиукраїнських резолюцій, висловив признання резервовому ротмістрові, послові д-рові Броніславові Война Войцеховському за його виступ проти греко-католицької Церкви. Цей виступ каже резолюція — це відгомін становища ріжних окружних зїздів „З. О. Р.", які звертали увагу на діяльність греко-католицького духовенства.

Стоючи на становищі, що вже наспіла пора остаточно вирішити справу польської „народової" політики, загальні збори „З. О. Р." домагаються від уряду та взагалі від державної влади, щоб зірвали з т. зв. нормалізаційною політикою, яка не приносить Польщі позитивних успіхів. Тому, що українці дають — як каже резолюція — раз-у-раз докази, що вони не мають наміру признати остаточної переваги польської держави й польського народу на південно-східніх землях, польська влада повинна у повній мірі виконувати права господаря цих земель.

Далі загальні збори „З. О. Р." ухвалили низку резолюцій, у яких домагаються поширення польської експансії на східні „креси". Це можна осягнути:

1) систематичною працею над орґанізацією плянового руху польського елементу до міст і містечок Галичини; у цій праці може багато помогти збирання й уділювання інформацій про те, де і на яких умовинах можна поселитися;

2. обороною польського стану посідання у той спосіб, що хтось буде збирати й давати інформації про промислові, господарські та хліборобські обекти, що йдуть на ліцитацію або хтось їх добровільно продає, та пильнуватиме, щоб вони не переходили в чужі руки.

Загальні збори „З. О. Р." апелюють до всіх своїх окружних орґанізацій, щоб взялися за працю, та взивають свої окружні орґанізації з Познанщини та Поморя, щоб вони зорґанізували плановий рух купецьких та ремісничих елементів до південно-східніх земель

——о——

В обороні Церкви та її Голови.

ГОТОВІ ДАТИ НАЛЕЖНУ ВІДПРАВУ.

Зібрані на довірочній нараді в Раві Руській представники майже всіх сіл равського повіту після реферату о. декана Василя Гучка одноголосно запротестували проти виступу посла Войцеховського, висловлюючи при цьому своє здивування, що такий виступ проти католицького ерарха був можливий у католицькій державі. Зібрані підписали й вислали до Ексц. Митрополита письмо з заявою, що завжди готові дати належну відправу всім, що виступають проти нашої Церкви та її Архипастиря.

ПРОТЕСТ ПОВІТОВОГО ПРОВОДУ У. Н. Д. О.

Повітовий провід УНДО в Рудках запротестував в імені громадянства Рудеччини проти виступу посла Войцеховського у варшавському соймі проти греко-католицької Церкви та її Владики.

ЗАЯВА ГРОМАДЯН КОЛОДІІВКИ.

Всі українські релігійні та культурно-освітні установи і громадяни села Колодіівка, скалатського повіту, вислали з приводу виступу пос. Войцеховського до Ексц. Митрополита письмо з висловами найглибшої пошани, відданости та синівської любови. На письмі 180 підписів.

В ОБОРОНІ ПРАВ ГРЕКО-КАТ. ЦЕРКВИ.

В письмі до Ексц. Митрополита громадяни Сущина, теребовельського повіту, заявили своє довіря, любов та глибоку пошану до Архипастиря греко-кат. Церкви, **проти якого** виступив пос. Войцеховський. Підписані заявили свою готовість завжди станути в обороні прав нашої Церкви та авторитету Митрополита Андрея. Підписали місцеві установи та 118 громадян.

УКРАЇНЦІ ЛЕЖАЙЩИНИ В ОБОРОНІ ГРЕКО-КАТ. ЦЕРКВИ.

На вістку про нечувану напасть польського посла Войцеховського у варшавському соймі на нашу греко-католицьку Церкву, а особливо на нашого найвищого Пастиря, Митрополита Андрея Шептицького й підчиненого Йому духовенства — українці Лежайщини, вібрані 24-го лютого 1938 р заявляють, що твердо стоятимуть в обороні нашої найбільшої цінности, греко-католицької Церкви.

Українці, зібрані дня 24-го лютого ц. р. на сходинах в Лежайську, пересилають свому Найвищому Єрархові, Митрополитові Андреєві Шептицькому вислови відданости й синівської любови та заявляють, що Його становище — це становище українського народу.

Під заявою велика кількість підписів.

За демократичні вибори до законодатних установ.

У КРАКОВІ ПОЧАВ НАРАДИ КОНГРЕС ЛЮДОВЦІВ.

В неділю, 27-го ц. м. почався у Кракові конгрес польського „Стронніцтва Людового", в якому бере участь 600 делеґатів і 200 гостей.

Наради конґресу відкрив б. віцепремієр **Станислав Тугут.** Він покликав на заступників голови конґресу **Міколайчика і Чапського**, а на секретарів б. пос. **Космовську і Теппера** з Гащева.

Реферат про політичне положення в Польщі виголосив урядуючий заступник голови партії, б. маршал сойму **Матій Ратай.** Він поставив вимоги амнестії для політичних еміґрантів, демократичних виборів до законодатних установ та допущення селян до самоврядування. Вкінці заявився за співпрацею з робітничим табором.

Реферат про заграничну політику виголосив б. посол **д-р Гралїнський**

Що писало „Діло" 50 років тому.

Ч. 36. Вівторок, 28 (16) лютого 1888.

ЕВРОПЕЙСЬКА ПОЛІТИКА.

„Між Англією, Італією й Австрією йдуть переговори в справі союзу на випадок, якби Росія хотіла окупувати Болгарію, Австрія — кажуть — довго не могла рішитись відступити від Німеччини, але після заяви кн. Бісмарка, що на випадок конфлікту з причини болгарської справи він не буде інтервеніювати, вона послухала ради Кріспіого. Але кажуть, що цей новий союз є насправді під протекторатом кн. Бісмарка, який дурить Росію обіцянками, а своїм союзникам дає добрі ради".

„РУСЬКА ТЕРМІНОЛЬОҐІЯ".

У львівській мужеській учительській семинарії відбувалися учительські іспити кандидатів і кандидаток. Виявилося, що з винятком кількох ніхто з іспитованих не знав руської термінольоґії з таких предметів, як математика, геометрія, історія природи, фізика і т. і. Кандидати й кандидатки сповідали по руськи про „дзєнцьоли", „тьми" (цьми); „вагадло", „ґрадиєцо" (сьредніца), „осишелі" і т. д. Іспитова комісія ухвалила надрукувати настінні карти з руською термінольоґією до всіх предметів науки і поробити заходи у шкільній раді, щоб ті карти висіли по стінах у клясах учительських семинарій.

„ВСІ ГОВОРЯТЬ ПО ВЕЛИКО-РУСЬКИ".

„Новороссійскій Телеграфъ" (одеський щоденник) надрукував статтю про успіхи велико-руської мови за границею і на першому місці кладе австрійських русинів, що всі говорять уже не інакше, як по великоруськи. „Въ Австріи — каже — на немъ говорятъ всѣ южно-Русы, населяющіе Угорскую Русь, Буковину и Восточную Галицію". „Діло" кінчить цю новинку: „Самодури, самодури!"

З польської преси.

„Рускі єнзик по польску назива сєн рускім, а не украіньскім".

Наш випробуваний приятель, львівське „Слово Народове" подає за „Газетою Косьцельною" відпис листа, що його директор „Католицької Аґенції Пресової" кс. З. Качинський вислав до Греко-кат. Митрополичої Консисторії у відповідь на письмо Консисторії в українській мові:

„Шануємо українську мову, як мову посвояченого народу, але у Варшаві, столиці Польщі, ніхто не обовязаний знати цю мову навіть як „краєву". З другого-ж боку Канцелярія Митрополичої Консисторії без сумніву знає польську мову. Тому письмо Всесвітлішої Консисторії можемо уважати за демонстрацію нехоти до польської мови, яка як урядова обовязує теж і в греко-католицьких Консисторіях."

„Газета Косьцельна" не дала до цього ніяких коментарів. Але „Слово Народове" не витримало:

„Ми гадаємо, що висилку до Католицької Пресової Аґенції у Варшаві листа „по руску" („бо рускі єнзик по польску назива сєн рускім, а не украіньскім") треба уважати нарушенням звичаїв, що панують в Европі, і протипольською політичною демонстрацією. Отже за одним замахом святоюрські каноніки доказали і брак культури (гляди, що в таких справах пише фільософ і педаґоґ Ферстер) і нехіть до польської мови, з чого можна зробити далекойдучі висновки."

На жаль, не можемо вповні погодитися з цим коментарем „Слова Народового". Якщо у цій справі хтонебудь нарушив европейські звичаї, то без сумніву Католицька Пресова Аґенція, що є органом польських католицьких кол, а не державною установою, в якій обовязує закон про „єнзик паньствови", і тому на письмо не тільки в українській мові, але в якійнебудь іншій непольській, повинна була відповісти чемно і мериторично, а не починати політичний спір за мову. Це є ті европейські звичаї, за які розпинається „Слово Народове".

З другого-ж боку справедливість вимагає признати, що „Слово Народове" — цим разом — дуже розумно замітило, жаль, що тільки в скобках, а не якимсь грубим друком, що „рускі єнзик по польску назива сєн рускім, а не украіньскім". Нема нічого правдивішого у світі. Так само, як „кретинізм" по польськи називається кретинізм, а не інтеліґенція.

Якщо ми не занедбаємо нашого обовязку й вишлемо Рідній Школі з нагоди Різдва БІЛЬШИЙ ДАР НА КОЛЯДУ, то й вона зможе сповнити свій обовязок супроти української молоді: вивчити нас її на добрих громадян

Сторінка без політики.

Їх сто й вона одна.

ПОДІЯ НЕМОВ ІЗ ФІЛЬМОВОГО СЦЕНАРЯ.

Найбільшою сенсацією мистецького Будапешту є молоденька 13-літня піяністка Люїза Майснер, яку відкрив серед романтичних обставин диригент Ерик Кляйбер.

Автори фільмових сценаріїв та автори повістей беруть собі залюбки теми з буденного життя. Але коли життя бере собі приклад із фільми — це вже справді особлива подія. А така саме подія трапилася недавно в Будапешті. Героїнею тієї події, немов живцем узятої з відомої американської фільми „Їх сто й вона одна" є молода, 13-літня дівчина „Чудесна дитина" Люїза Майснер.

РОЗШУКИ ЗА ПІЯНІСТОМ.

Ціла подія почалася ще від тієї розмови, що її перед кількома тижнями вів диригент Ерик Кляйбер з відомим будапештенським концертовим підприємцем. Кляйбер, який, тоді диригував на кількох концертових вечорах Будапешту прощався вже зі своїм співбесідником. Вони станули оба у дверях концертового бюра і Кляйбер сказав уже на відхіднім:

— Я уладив би дуже радо також фортепіяновий концерт Бетовена, якби я міг лиш знайти якогось цікавого мистця, який грав би під моїми вказівками. Підшукайте якусь відповідну людину. При нагоді, як знову до вас зайду, побалакаємо більше на цю тему.

МАЛА ЛЮЇЗА МАЄ ПЛЯН.

Кляйбер, ні концертовий підприємець не запримітили незнайомого чоловіка, який оподалік стояв і пильно прислухувався до їх розмови. Флетист будапештенської радіової орхестри Майснер вертався домів глибоко задуманий. Розмова обох мужчин так його зацікавила, що він мимоволі сказав до своєї малої дочки Люїзи:

— Так, Люїзо, направду шкода, що ти не є кілька літ старша. Кляйбер шукає нового фортепіянового таланту. Якби ти була старша й й більша, то хто знає, чи й до тебе не усміхнулося би щастя.

Люїза нічого не відповіла на слова батька, а в малій голівці дівчинки зродився відразу відважний плян. Хібаж конче треба бути великою, щоб грати для вдоволля публики Бетовена?

Люїза рішила спробувати щастя на власну руку. Родичам не сказала ні словечка про свій плян. Вона боялася, що її висміють і просто заборонять турбувати славного диригента.

ГОЛОСОК У ТЕМНОТІ.

Кілька днів пізніше відбував Кляйбер пробу з будапештенською концертовою орхестрою. На салі не було ні одного слухача й тому диригент немало здивувався, коли раптом підчас музичної павзи залунав у темноті пустої салі дзвінкий дитячий голосок:

— Вибачте, маестро, але я чула, що ви пошукуєте на ваш концерт Бетовена піяніста. Не могли би ви мене випробувати?

Кляйбер зробив великі очі. Спершу вирвалося йому терпке слово, що хтось посмів йому перервати пробу, але коли з темної салі виринуло усміхнене личко молодої дівчинки, диригент зацікавився малою піяністкою і заявив:

— Прошу, сядь до фортепіяну і покажи, що ти вмієш.

Люїзі не треба було цього двічі говорити. Без найменшого сліду треми вдарила вона по клявішах. Кляйбер почав пильно слухати. І чим довше він слухав гри малої піяністки, тим більше розяснювалося його лице. Колиж Люїза скінчила, сказав він захоплений:

— Дуже гарно, мала. Де ти тої гри навчилася?

— Моїм вчителем є професор Високої Музичної Школи Цекелі.

УСПІШНИЙ ДЕБЮТ.

Кляйбер попрощав Люїзу зі словами, що вона ще почує про нього. Відтак телефоном попросив він професора Цекелі вправляти в найближчі дні особливо пильно, бо мала Майснер виступить на найближчому концерті Бетовена, на якому він Клебер буде диригувати.

Таким чином сон про щастя малої дівчинки швидко сповнився. Вона виступила перший раз на концерті Бетовена під диригентурою Кляйбера перед ширшою публикою і відразу здобула собі успіх та признання. Будапештенська публика приняла ентузіястично цю гнучку, чорняву і відважну дівчинку, яка зробила перший крок у мистецькій карієрі.

Любовна трагедія 16-літніх.

У Відні скоїлася перд кількома днями любовна трагедія, якої героями було двох молодих людей. Він і вона мали по шістнацять літ. Він був безробітний, вона домовою послугачкою.

ТОМУ, ЩО НЕ МОГЛИ ПОБРАТИСЯ.

Йосиф Рабас і Гедвіґа Кліма, які недалеко себе мешкали, недавно тому познайомилися. Хоч їх знайомство тривало дуже коротко, обоє покохалися дуже гаряче і хотіли подружитися. Та на подружжя не хотіли погодитися їх родичі, оправдуючи свою відмову молодим віком закоханих.

Минулого вівтірка мати Рабаса вийшла за якимись справами до міста. Вона мала піти в кілька місць того вечора і мала щойно пізним вечором, про що й син знав, вернутися домів. Підчас її неприсутности молодята зійшлися в мешканні і там відібрали собі життя. Вони відкрили газові крани і затроїли себе газом. При тому залишили ще до своїх родичів прощальний лист.

СМЕРТЬ ПРИ ЗВУКАХ ГРАМОФОНУ

Вже вечором почули сусіди в камяниці сопух газу, але не могли спершу відкрити з котрого помешкання він добувається. Щойно коло півночі одна з сусідок силою вломилася до мешкання Рабасів і знайшла вже лиш мертві тіла самовбивників. Покликаний негайно лікар не міг уже нічого помогти, лиш ствердив смерть молодят. Зате мусів він подати першу поміч нещасній матері, яка саме в тому менті прийшла домів і побачила вже лиш трупа свого сина.

Останній раз бачив закоханих молодят якийсь робітник коло години 7. вечором. Мешканці камяниці чули відтак з мешкання Рабасів звуки грамофону, який приграває закоханим до самогубства.

У прощальному листі просили закохані родичів простити їм їх вчинок, який підшепнула їм велика любов. Тому, що вони не могли побратися, рішили спільно померти і просили, щоб їх поховати у спільній могилі. Така була остання воля закоханих, шістнацятьлітніх молодят, що конче хотіли побратися.

ОДИСЕЯ БЕЗПРИЮТНОГО.

Перед кількома днями станув перед швайцарським судом у Ціріху тридцятьлітній мужчина обвинувачений у недозволеному переході через границю. В тім випадку йшло про людину, яка після війни опинилася в несамовитому положенні, бо не мала ніде батьківщини і не могла виказатися державною приналежністю. Безприютний уродився у Сан Франціско. Його батько був російським німцем знад Волги, мати московкою, вона померла небавом після народин свого сина. Ще малою дитиною причали його до східноафриканської місійної школи. Відтак у дальшій мандрівці опинився він у Шанґаї, де вчився в якогось цукорника ремесла. Там теж помер його батько і він мусів далі мандрувати. Зайцем приїхав він на пасажирському кораблі до Европи. Тут мандрував він із краю до краю повних пятнацять літ. Колиж підчас такої мандрівки безприютний загубив свої папери, якими міг ще сяк-так легітимуватися, настало для нього справжнє пекло. Його скрізь притримували та засуджували за нелеґальний перехід кордонів та за волокитство. Нещасний не міг ніяким чином доказати ні свого походження, ні своєї невинности. Про те, щоб здобути в Европі працю, підчас кризи й безробіття, не було навіть мови. Його викидали з кожної держави, бо ніхто не хотів клопотатися безприютньою людиною. Так теж і у Швайцарії арештували його і поставили перед суд. На суді вийшли на яв несамовиті обставини, серед яких нещасний безприютний мусів жити і швайцарський суд звільнив його від вини й кари, станувши на становищі, що він не виконав підчас свого жахливого життя ні одного каригідного вчинку.

„БІЛІ БРАТТЯ".

До ріжних сект, союзів та організацій прибула ще одна секта заснована в Болгарії під назвою „білі браття".

Мова тут не про якихсь стомлених і згублених життям веробів, про клюб якихсь ексцентричних чудаків, лиш глибоко релігійну секту, якої величезна скількість членів вважає себе непримиримими ворогами цивілізації. Вони ждуть на кращі часи. Згідно зі своїми напрямними ведуть вони наскрізь просте природне життя. Їх справа складається з овочів, ягід та корінни без ніякої штучної приправи. Спрагу заспокоюють вони тільки чистою джерельною водою, бо пити воду, що переходить крізь штучні проводи — це, на думку вірувань тієї секти, ґріх. Також смертельним ґріхом уважають „білі браття" користуватися штучними комунікаційними засобами. Їхати автом це вже смертельний ґріх. Їхати конем теж неменший — залишається лиш один одинокий засіб комунікації: ходження пішки. Члени тієї секції змагають до якнайприроднішого життя і залюбки збираються в лісах коло Софії.

СПОРТОВА СТОРІНКА.

ЛЕЩЕТАРІ „ПРОСВІТИ“.

В суботу 26. і в неділю 27. ц. м. відбулися у Львові лещетарські змагання, зорганізовані у рямках Ювилейного Року „Просвіти“.

У змаганнях взяли участь такі товариства і гуртки: К. Л. К. (Львів, Ворохта і Гряда), Сокіл (Сокіл-Батько, Сокіл II., III., IV. і V. — Львів і Сокіл — Глиняни), Стріла (Львів), С. К. „Рідна Школа“ (Львів), Орли (Львів), С. К. „Центросоюз“ (Львів), Сила (Львів), які разом виставили 146 змагунок і змагунів.

Змагання складалися з двох частин: в суботу відбулися скоки до комбінації та отверті на скочні т. зв. Кортумівці, в неділю біги, яких старт і мета були в районі вулиці Пасічної.

Скоки відбулися серед дуже добрих умовин, на жаль, на малій і тяжкій технічно скочні, на якій найкращий теоретично допускаємий скок не перевищає 26 метрів. Час найвищий проте перенести суперництва у скоках на велику скічню, бо українське лещетарство вже виліло з пеленок і діточа скочня йому ніяк не вистачає. Недільні біги відбулися натомість серед незвичайно тяжких умовин, на мокрому снігу і це мало свій відемний вплив на осяги.

Організаторів заскочила повидимому велика скількість змагунів і тим хіба можна виснити поважніші організаційні недотягнення.

Для змагунів придбали організатори кілька гарних нагород. Редакція „Діла“ призначила для першуна отвертих скоків прегарну нагороду: статуетку лещетаря. Крім того були ще нагороди Т-ва „Просвіта“, Маслосоюзу, Центросоюзу ф-и „Альое“ і нагорода дир. Панькова.

Висліди суботніх змагань ми подали вже в недільному числі.

Другого дня, на старті привитав змагунів голова Матірнього Товариства **д-р Іван Брик** та від ювилейного Ділового Комітету посол **З. Пеленський.**

Технічні висліди поодиноких суперництв були такі:

16 км. мужчин. 1) **Рибачек** (КЛК Львів) — 1.59.06 год., нота 240; 2) Хамула 2.02.21 год., нота 228 т.; 3) Сліпко 2.07.00, 214.15.

Висліди комбінації: 1) Хамула — 428 т.; 2) Рибачек — 420 т.; 3) Сліпко — 395 т.; 4) Хомин — 311; 5) Левицький — 277 т.

12 км. мужчин: 1) **Кушнір** „Ц-С“ в часі 1.36.13 год.; 2) Бойцун КЛК 1.39.40 год.; 3) інж. Павлюк 1.40.30 год.

8 км. мужчин: 1) Шкрумеляк (КЛК Львів) 1.02.36 год.; 2) Салдит М. (С. IV.) 1.05.15 год.; 3) Кульчицький 1.15.57.

6 км. юніорів: 1) **Климкович** (Орли) 43 м. 3. сек.; 2) Мигул Анд. (КЛК Гряда) 47.02; 3) Гапа Семен (Гряда) 47.32.

4 км. юніорів: 1) **Костельник** (КЛК Львів) 27.30 мін.; 2) Волинець (КЛК) 28.03; 3) Шухевич (КЛК) 29.50.

2 км. юніорів: 1) Костельник З. (КЛК) 10.15 мін.; 2) Купчинський (КЛК Львів) 16.47; 3) Круцько (КЛК) 17.32.

2 км. сеніорів мужчин: 1) **Лициняк** (КЛК) 14.52 мін.; 2) Верхола (С. III.) 15.23; 3) Антонович (С.-Б.) 15.41; 4) Вербицький (Ц-С) 16.12.

6 км. жінок: 1) **Адріянович Дозя** (Еко) 48.05 мін.; 2) Рожанковська К. (КЛК Львів) 49.45; 3) Шухевич I. 51.45

4 км. жінок: 1) **Марта** (КЛК Львів) 33.10; 2) Уиька (КЛК Львів) 33.57; 3) Качмар (КЛК Львів) 35.22

Наші ганівкарі перебули вогненну пробу.

КРАКОВІЯ — УКРАЇНА 4:0 (2:0, 1:0, 1:0)

Перший раз в історії свого іствування станули ганівкарі України перед превеликим завданням репрезентувати львівську округу у міжокружних змаганнях за мистецтво Польщі. Завдання важке не лиш тому, що впало воно на Україну несподівано (адже на початку сезону грали ще наші ганівкарі кваліфікаційний метч за право до А-класи), але й тому, що Україна як віцемистець Львова попала у фінавсовій турі на мистця Кракова і Польщі, на дружину, що творить основу репрезентації Польщі, на дружину загартовану у боях із найкращими закордонними противниками.

Не диво, що в таких умовинах молоді ганівкарі України вийшли на ледовище з такою величезною тремою, що не знали спершу взагалі, що з ними діється. Недовіряючи згори своїм силам, застосували вони частинну оборонну тактику й таким чином облекшили знаменитому першому нападові Краковії працю. І саме це недовіря у власні сили та панічний страх перед противником були найгіршим ворогом нашої молодецької дружини. Найбільше треми виявила перша трійка — ця найгрізніша обров ганівкової дружини України і тому теж у першій терції не було мови про яв'небудь її офензивні акції. Куди спокійніше заграв другий напад, який у порівнанні з другим нападом Краковії виявв незле.

Така ситуація була в першій терції. Згодом, коли виявилося, що не такий вовк страшний і що Україна втратила „тільки“ двоє воріт, наші ганівкарі починають приходити до себе, віднаходити рівновагу і грати чимраз краще. Та довжи недовіря до власних сил все ще таки залишилось і саме це недовіря не довволило нашим ганівкарям здобути почесних воріт та поправити вислід, хоч у другій і третій терції було до цього кілька нагод.

Та вогневу пробу Україна перейшла і хоч її перший виступ на „ширшому терені“ покінчився невдачею, то при частіших зустрічах із поважними позаокружними противниками виростуть молоді (і тому багатонадійні) наші ганівкарі чимало значитись і перейти з ролі учнів у ролю вчителів. Ганівкарям України недоставало й видержки що помимо головою ганівкової рутини.

До цього найважнішого свого метчу виступила **Україна** в такім складі: Сирвацій, Дицьо, Лисяк, Бучацький, Маринець, Юрчик І, Посацький, Ліщинський, Юрчик ІІ, Бубела.

Краковія: Мацейко, Міхалік, Чарнік, Ковальський, Волковський, Мархевчик, Вальцер, Тові, Стахура.

Коли йде про порівнання поодиноких ліній обох дружин, то в Краковії найбільше подобалася перша трійка нападу, яка є теж репрезентаційною трійкою Польщі. Зокрема в цій трійці відзначався Волковський знаменитий технік і тактик. На другому місці мусимо поставити оборонне тріо України. Сирвацій боронив як за найкращих часів і хоч одні (дехто каже, що двоє воріт) має на своїй совісти, що оборонив таку безліч, здавалося, безнадійних ситуацій, що він заслуговує на повне признання. Оборонці грали дуже добре деструктивно, при чому Дицьо був на цьому метчу найкращим грачем нашої дружини. Знаменитий, швидкий з опанованою їздою, сліпокій виказував у нашій дружині найбільше спокою і рутини. Його випади з оборони в наступ і завзяті двобої (назагал переможні) з противниками поставили його в ряд найкращих ганівкарів Львова. В першому нападі (не враховуючи фатальної першої терції) найкраще зарепрезентувався цим разом Бучацький. Знаменитий їздець і технік виконував доволі часто небезпечні вийзди крилом, одначе за слабо стріляв, або його подачі не заставали на місці Маринця, який на метчу з Краковією здивував усіх своєю слабою формою і балакучістю. Наймолодший у цій трійці Юрчик І грав повсім добре. Недостає йому ще швидкої їзди.

Про другий наш напад можна хіба те сказати, що він так приємно розчарував, як неприємно розчарував другий напад Краковії. Годі когось з нашої другої трійки окремо хвалити, лиш на „плюс“ цієї лінії треба записати те, що вона вікразу виявила найбільше рівноваги та спокою.

Хід гри: Вже в перших хвилинах Краковія, яка в тому часі не покидає приєорітти України здобуває зі стрілів Мархевчика двоє воріт. Заноситься на катастрофальний вислід. Одначе марево небезпеки щезає, коли на лід виходить другі напади, Україна боронитьсся ввесь час і не дозволяє Краковії підвищити вислід. Та вже перші хвилини другої терції приносить треті ворота з ефектовного пробою Волковського. Та Україна почала від тієї хвилини чимраз краще грати і вспіла вдержати майже до кінця цієї терції ... гру. В тому часі мали наші напасники кілька ... них нагод здобути ворота, на жаль вісідної ... використали (ех, ці нерви!). Третя терція ... Краковії знову одні ворота (стрілив їх Ковальський) хоч як намагалася краківська дружина підвищити ... третій терції вислід, всі її зусилля розбивалися на ... цій обороні і Сирвацієві (двічі опинився на ... віч-на-віч із Волковським) і забрав йому крижа ... сто з кийка). І в цій терції напасники ... мали кілька невикористаних нагод здобути ... рота (Маринець, Бучацький). Остаточно цей ... дений обома дружинами всеціи „фер“ ... мірно невисокою (зважаючи всі згадані ... чини) програною України, яка має ще ... кою другий метч, імовірно в Криниці ... цім другим метчу молоді наші ганівкарі ... ший вислід.

Видців, що поводилися дуже культурно ... за скількість 3.000.

Суддювали пп. Кухар і Бухгольц д. добре.

Як щороку, так і в цьому році ... колядою чоловіки, жінки, хлопці і дівча... розтрачуйте одержаних дарунків, але ... чіть їх Рідній Школі й негайно туди ... Цього вимагає національний обов'язок!

ФУТБОЛ.

ВІДЕНЬ. **Ґраджаньскі — Австрія 2:1** (1:0) ... ська дружина мала величезну перевагу, одначе ... користала її циферно.

КРАКІВ. **Краковія — Блискавиця 1:1** ...

Висла — Корона 12:0 (4:0).

ГАКІВКА

ЛЬВІВ. **Краковія — Погонь 3:1** (2:1, 0:0, 1:0) ... ков'я розіграла товариські змагання з Погонею ... гонько перемогла вже у першій терції. Дві ... тини гри — це був звичайний тренінг, без ... агресивности та волі добутти воріт.

КАТОВИЦІ. **Домб — КТГ (Криниця) 2:0** ... Метч за мистецтво Польщі.

ЛОДЗЬ. **Польонія (Варшава) — ЛКС** ... 0:0). Польонія вийшла вже до фіналів.

Спортові новинки.

Загальні Збори ПЗПН відбуд... 26. і 27. ... 1) Анулювати карешцію; 2) не ... складу І-ої не побільшувати; 3) ... гор за вхід до ліги побіч мистця ...

ВІДЕНЬ. **Канада — Австрія 4:0** ... державний ганівковий метч ... ремогою Канади.

СТОКГОЛЬМ. **Чехословаччина — Швеція** ... міждержавнім метчу перемогла Чехословаччина ...

Подяка

Оцим почуваюся до обовязку зложити подяку Товариству взаємних обезпечень на життя „КАРПАТІЯ“ у Львові за скоре й без зайвих труднощів виплачення повної обезпеченої суми по мому бл. п. Синові Д-рові Олегові Мохнацькому, лікареві в Теребовлі.

Скоре й акуратне виплачення обезпеченої суми уповажнює мене поручити це єдине українське Товариство обезпечень на життя „КАРПАТІЯ“ у Львові найширшим колам українського громадянства.

Теребовля, 14. лютого 1938.

о. Степан Мохнацький.

НАСЕЛЕННЯ ПІВДЕННОЇ АРАБІЇ ПРИГОТОВЛЮЄТЬСЯ ДО ВІЙНИ.

Від довшого часу помітний рух серед арабських племен Гадрамавту, себто південного побережжя Арабії, що є під британським протекторатом; вони зброяться і заключують між собою військові договори. Країна відтята від світу: чужинців туди не впускають, тубольців не випускають, кореспонденцію цензурують. Англія скріпила військові залоги на побережжі.

—o—

СОВІТСЬКЕ ВІЙСЬКО НАРУШИЛО МАНДЖУРСЬКИЙ КОРДОН.

Головна кватира корейської армії повідомляє, що 25. м. м. частина совітського війська у складі к. 100 вояків піхотинців і кавалеристів увійшла на територію Манджурії, недалеко гори Нумі в окрузі Чієнтао. Частина війська відступила 26. м. м., одначе друга частина ще залишилася на манджурській території. Недалеко Туменгое два совітські літаки перелетіли манджурський кордон. Японсько-манджурські стежі подвоїли свою чуйність на кордоні.

—o—

КОНФЛІКТИ ФІНСЬКО-СОВІТСЬКІ.

Після переведення слідства у справі вбивства фінського вояка совітською прикордонною сторожею, фінляндський уряд вислав до совітського уряду протестаційну ноту. Зміст тієї ноти проголосять щойно тоді, коли її доручать комісареві закордонних справ. Одночасно фінляндський уряд вислав другу ноту, що торкається справи недавнього нарушення фінляндського кордону совітським літаком.

—o—

НОВИНКИ.

— **ПЕРШИЙ ЮВИЛЕЙНИЙ КОНЦЕРТ** з нагоди 30-ліття композиторської праці Василя Барвінського відбудеться заходами Союзу Українських Професійних Музик, у пятницю 4. березня ц. р. у великій салі Лисенка в год. 20.15. Цей перший концерт присвячений камерним творам Василя Барвінського. У програму концерту входять: фортепіянове тріо есмоль, форт. тріо амоль і варіяції на фортепіяновий секстет. Білети у передпродажі в Союзнім Базарі кожного дня від 9—12 і від 4—7. Для членів СУПРОМ-у 50 прц. знижки, за членською виказкою. —4

— Наближається час Шевченківських поминків. У цілому краю відбуваються концерти й академії. Диригенти хорів по містах і селах клопочуться програмою. Хто має під рукою „Великий Співанник Червоної Калини“, найде в ньому все, чого шукає. Збірник найкращих пісень історичних, обрядових, побутових, стрілецьких, на хори жіночі, мужеські й мішані — 229 пісень. Репертуар на 25 і більше концертів. Тверда, прегарна оправа, ціна всього зол. 28.50, з портом і опакуванням зол. 29.50. Для членів „Червоної Калини“ зол. 23.50. Замовляйте „Великий Співанник Ч. К.“ Відібете собі його ціну при нагоді кожного концерту, а без нього не обійтись ні одному хорові, ні товариству, в селі, чи місті. — Адреса: „Червона Калина“, Львів, вул. Зіморовича ч. 12, почт. скр. ч. 43. 418 —6

— **Літниська! Кліматичні станції!** Перед цьогорічним сезоном вийде нашим накладом „Ілюстрований літнисько-туристичний провідник по Галичині“, який крім пропагандивних описів усіх літнисьь, лікувальних живців, туристичних шляхів та районів зимових спортів обійматиме в рівній мірі рекляму всіх місцевих санаторій, готелів, пансіонів, віль, ресторанів та інших підприємств. Щоб не оминути ніодне таке українське підприємство, просимо всіх власників і companies...

— **3 приводу 50-ліття „Діла“** як щоденника появилася цікава стаття в орґані львівських друкарів „Огніско“ (ч. 2. за лютий 1938), в якій відмічено м. ін. працю деяких найстарших працівників друкарні „Діла“ та піднесено з признанням, що „Діло“ як демократичний орґан ставилося завжди чесно до справ друкарських робітників, тому професійна орґанізація тих робітників не мала ніколи з нашим видавництвом поважніших спсісій на тлі умовин їх праці та платні.

— **Заточенці! Еміграція!** Просимо всі установи, товариства, організації, вільні фахи й підприємства подати впродовж березня ц. р. свої фірмові назви, точні адреси, рік заснування, ч. тел. тощо для зареєстрування їх в „Річнику українського культурного, економічного й суспільного життя“. Заграничні часописи просимо ласкаво передрукувати. Реклямово-Видавниче Бюро „Астра“, Станиславів, вул. Вісневського ч. 4. —3

— **Найсолідніші футра тільки у Юліяна Глушевського, Львів, пл. Капітульна 3. 1, телефон 254—46.**

— **Забавовий Комітет Вечерниць „Основи“** ствержує, що Вечерниці відбудуться в проголошеному речинці 5. березня в салях Союзу Залізничників при вул. Кентшинського 54—56 всупереч вісткам, поширюваним невідомими особами, будьтоби Вечерниці відкликано. Запрошення і білети вступу можна дістати кожного дня в домівці Т-ва „Основа“ пл. св. Юра 5, тел. 278-61 від год. 12—14 і в Союзному Базарі в днях 3, 4, 5. березня від год. 17—19.

— **Черновецький щоденник „Час“ виходить.** Поруч „Ради“, яка прийшла до нас з датою 27. лютого, дістали ми сьогодні також число черновецького щоденника „Час“ з того самого дня. Отже виходить, що ті оба українські пресові органи на Буковині появляються дальше.

— **„Робітничий Голос“**, орган української соціял-демократичної партії, появився у Львові (1-е число за березень). „Робітничий Голос“ виходить покищо як місячник. Видає „Р. Г.“ (за центральний комітет УСДП) і відповідає за редакцію Михайло Матвіїв, редагує колеґія.

— **„Наші повісти за 1937. рік з погляду їх композиції“.** На таку тему відбудеться дискусія в Комісії Літературознавства при Фільол. Секції Наук. Т-ва ім. Шевченка в пятницю 4-го березня в год. 6. веч. у бібліотеці Наук. Т-ва ім. Шевченка.

— **В Т-ві ім. П. Могили** (саля „Української Бесіди“) в середу 2. березня, год. 18, виклад д-ра Д. Лукіяновича п. н. „Як оцінювати Федьковича із суспільного, історичного й літературного становища?“ Вступ вільний.

— **Виклад проф. Р. Смаль-Стоцького.** В середу 2. ц. м. в год. 7-ій вечором відбудеться виклад проф. д-ра Р. Смаль-Стоцького на тему: „Розвиток значіння слів“ у салі Українського Наукового Інституту при вул. Служевській ч. 7/IV. у Варшаві.

— **Відчит у кошицькому радіо.** В суботу 5. березня в год. 6.15 вечором радн. д-р Стахура виголосить відчит у кошицькому радіо п. н. „Про процеси за зневагу на Підкарпатській Руси“.

— **Іґноранція максіма.** В ч. 59. з 28. II. ц. р. стор. 6, в половині 4-ої шпальти пише краківський „ІКЦ“ про ліквідацію банди ославленого Любінецького, що довго був пострахом повітів Борщів і Заліщики. Все те під вимовним наголовком: „Дефінітивни“ конец банди розбуйнічей на Гуцульщизьне“ (!!). Де Гуцульщина, а де Поділля! Може би так редакція „ІКЦ“ взяла до рук популярний підручник географії Польщі?

— **Львівська хроніка.** Апеляційний суд у Львові відмовив проханню оборонців інж. Добошинського, щоб його випустити на волю. — На пл. Копітковій трамвай ч. 2 зударився з дорожкою Д. Горнікера, з якої вилетіло на вулицю трьох пасажирів. Одночасно сполошений кінь перекинув на хідник поліцая, який важко потовкся. Каритка ратункового поготівля відвезла його до шпиталю. — При вул. Пекарській намагалася скінчити самогубством 22-літня Марія Качмарек. Причиною самогубства подружі непорозуміння.

— **Вбивство в костелі.** Минулої неділі польський комуніст Вавжинец Новак застрілив у костелі в Любоню Великопольськім, віддаленім 8 км. від Познаня, місцевого пароха кс. Станислава Стренського. В год. 10-ій передполуднем парох Стренський відправив богослуження для дітей, скинув фелон у захристії та йшов на проповідницю. Саме тоді підійшов до нього В. Новак і стрілом у голову вбив кс. Стренського. Одночасно Новак зранив трьома стрілами паламаря Капчинського, який хотів роззброїти вбивника. Крім того вбивник зранив у ногу хлопця, який стояв недалеко Капчинського. Після того В. Новак вибіг на про-

Т-во Чесько-Українська Взаємність“.

Т-во „Чесько-Українська Взаємність“ мало 21. лютого свої річні загальні збори. Розпочав їх привітанням усіх зібраних заст. голови Т-ва проф. д-р Ф. Тіхи. Зборам проводили лег. радн. Отто та проф. М. Тимченко при секретарюванню інж. Васюка та п. Зунтової. Через акламацію обрано почесним головою Т-ва — голову Чеської Академії Наук д-ра Ферстера та почесними членами пп. М. Єсенську, доц. д-ра Панірка і проф. д-ра Ф. Тіхого.

Зі звітів слідує, що Т-во має 3 секції, які відбули разом з управою 15 засідань. Крім одних надзвичайних зборів було ще кілька членських сходин. Т-во спільно з іншими українськими організаціями уладило концерт у честь Шевченка, зборівське свято, взяло участь у похороні президента Т. Г. Масарика тощо.

Число членів з первісного 37 тепер збільшилося до 93, з того є 52 чехів. Прибутки досягли висоти 2.030.20, видатки 1,977.50 ч. к.

Від 15. березня Т-во матиме власну домівку для своїх вечірніх сходин, канцелярії, книгозбірні й буфету.

У склад нової управи ввійшли: доц. д-р Панірек — голова, проф. д-р Ф. Тіхи, проф. М. Тимченко і п. А. Макаренко — заст. голови, ген. В. Трутенко, доц. Я. Моралевич, д-р Гаєвський, д-р Тимкевич, дир. Пітро, д-р Гусарек, дир. Швеґля, п. Зунтова та інші (в загальнім числі 17 осіб) — члени. (Ч. Т.) О-ко.

Перед виставою народнього побуту

НА ПОЛІССІ В МУЗЕЮ Н. Т. Ш.

В неділю 6. березня відбудеться в Музею Наукового Товариства ім. Шевченка відкриття етнографічної вистави Полісся. Вона представить типові прикмети поліського народнього побуту, що визначається своєрідним первісним характером. Виросла зі спільного праджерела української народньої культури, народня культура сучасного Полісся по сьогодні зберегла безліч форм із глибокої давнини у відділі матеріяльного, духового та суспільного життя, завдяки особливим прикметам краю.

Сьогоднішне Полісся, не зважаючи на ріжнородні впливи, що цілими століттями діяли та намагалися змінити його обличчя, всеж таки залишається для нас природним резерватом предковічних форм українського народнього життя. Тому побут сучасного Полісся є неоціненим джерелом для наукових дослідів, дає теж багато вражінь та прецікавого змісту для кожного, хто любить і дорожить народньою культурою.

Вистава українського народнього побуту поліської области започатковує цикль етнографічних обласних вистав, який задумало уладити Товариство Прихильників Музею Н. Т. Ш. У рямцях вистави відбудуться поліські вечорі з рефератами. Перший вечір буде присвячений народній пісні на Поліссі, чергові: матеріяльній культурі й мистецтву, народнім звичаям та віруванням, антропольоґії, оглядові Полісся на тлі статистики, буде теж реферат на тему „Полісся в українській літературі“. **Ірина Гурґула.**

Німеччина скріплює армію.

У Німеччині продовжено час військової служби з 2-ох до 3-ох літ. Згідно з непотвердженими ще вістками німецька армія матиме 52 дивізії. 5. березня 1935. р. заявив Гітлер, що німецька армія має 12 корпусів, зложених з 32 дивізій. Від того часу піднесено стан німецької армії на 4 змоторизовані дивізії і 3 панцирні дивізії. Теперішне скріплення піднеслоб стан німецької армії до 15 корпусів і 52 дивізій, з того 7 змоторизованих і панцирних.

…свідницю і крикнув: „Нехай живе комуна! Я зробив це для ідеї." Користаючи з переполоху в костелі вбивник намагався втекти, але його зловив один із вірних Майхшак і розброїв. Ошелені вірні були би зличували вбивника, якби не швидка інтервенція поліції, яка вирвала Новака з юрби і відвезла зараз спеціяльним поїздом до Познаня. До Любоня приїхав з Познаня прокуратор зі слідчим суддею і командантом поліції. Слідство виявило, що вбивник В. Новак має 48 років, перебував якийсь час у СССР, а по повороті до Польщі мешкав на Горішньому Шлеську. В останньому часі Новак замешкав у Любоню, де вів комуністичну акцію між робітниками. Поліція арештувала ще Собчака, в якого мешкав убивник. Застрілений кс. Станислав Стренський мав 36 років і був пароохом у Любоні від 1935. р.

— **Посвячення нової торговельної станиці.** У Львові появилось в останньому часі кілька нових наших станиць. М. і. в Ринку ч. 14. отворив крамницю з біллям, ковдрами, подушками і т. і. (цілі шлюбні виправи) п. Мих. Проць. У пятницю відбулось посвячення цієї станиці. Акту посвячення доконав о. Горчинський.

— **Не 50.000 зол., а течка без грошей.** У звязку з новинкою з ч. 42 „Діла" про те, буцім то дідич М. Малицький підчас їзди з Тернополя до Відня згубив течку з 50.000 зол., дістаємо від п. Малицького вістку, що ця новинка повторена нами за чужою пресою не відповідає правді. Течку згубив один польський дідич подібного прізвища, але чи були в ній такі великі гроші невідомо.

— **За вбивство команданта „Стшельца"?** Перед судом присяглих у Бережанах стануло трьох українських селян з Таурова: Михайло Воробій, Михайло Загробельний і Павло Загробельний, яких прокуратор притягнув до відповідальности за вбивство та намову до вбивства команданта „Стшельца" в Таурові Адольфа Чуби. Підсудні заперечили вину. Комісар поліції з Бережан зізнав між иншим, що Адольф Чуба причинився до загострення польсько-українських взаємин у Таурові.

— **Красна хроніка.** В Косові пов. Чортків померли від зачадження 55-літня Марія Федорків та її 20-літній син Михайло. — В селі Хлопах пов. Комарно згоріла хата і будинки І. Ратая. Причина пожежі невідома. Шкода сягає 2.500 зол. — В Боську пов. Сянік дійшло до бійки на весіллю, підчас якої авантурники вбили поліцая В. Сіткевича. — Перед трибуналом окружного суду у Львові станув І. Стецина з Камінки Волоської, якого прокуратор обвинувачує, що як предсідник місцевої шкільної ради присвоїв собі 3.001·27 зол.

— **Бжоли ворожать зиму.** Пасічники на Поморю запримітили, що бжоли перервали свій зимовий сон і облітають на сонці пасіку. Пасічники кажуть, що це ворожить ще морози та сніги.

— **По веселій забаві масакра в школі.** Батьківський кружок при вселюдній школі в Лодзі організував минулої суботи вечором забаву у школі, що закінчилася загальною бійкою учасників і знищенням уладження школи. Слід згадати, що деякі батьки прийшли на забаву з дітьми. По веселій забаві, закропленій алькоголем дійшло коло год. 4. над ранком до загальної бійки, в якій взяло участь кількасот осіб. На відгомін криків збіглася кількатисячна юрба. А тимчасом у школі пішли в рух ножі, каміння, крісла, ноги від столів і посипалися револьверові стріли. Підчас цієї масакри згинув 24-літній Генрих Турко, трьох тяжко ранених догорає у шпиталі, кільканадцять осіб є ранених або потовчених. Загальну бійку підхмелених учасників припинили щойно сильні відділи пішої і кінної поліції. До школи прибув теж відділ жіночої поліції та прокуратор з представниками слідчого уряду. Підчас ревізії у зруйнованій школі поліція знайшла безліч фляшок з моноцольки, багато кастетів, револьверів і безліч поломаних крісел та столів. Поліція арештувала 27 осіб з членів батьківського кружка, в тому одну жінку, яких переслухували цілу неділю. Про повне знищення школи і нечувану масакру повідомлено центральну владу у Варшаві.

— **Велика залізнича катастрофа.** На кордоні Румунії та Югославії дійшло до залізничої катастрофи. На прикордонній стації Войтін зударився минулої неділі товаровий поїзд з особовим, що їхав з Темешвару. Кажуть, що є багато вбитих і ранених.

— **Таємні маневри совітських кораблів.** Совітський корабель „Єрмак", що везе членів полярної комісії Папаніна, затримався коло берегів Ісляндії нібито тому, що жде на другий совітський корабель „Мурмань". Оба кораблі мають стрінутися в Ісляндії. Шведська преса пише, що совітські кораблі мають на меті прослідити стратегічне положення Ісляндії.

— **Протижидівська кампанія в Японії.** Хоч в Японії нема жидівської проблеми — японський уряд заповів боротьбу зі „змовою жидів цілого світу" проти Японії. Тому офіційні чинники збирають матеріял у справі акції жидів в Америці, Англії, Франції та СССР, проти інтересів Японії в Китаю. Преса подала спис міжнародніх організацій, що „сприсяглися" з жидами і Москвою проти Японії. У списі є теж кілька пресових англійських і французьких агенцій.

— **Ріжні вісти.** Від довшого часу в Барсельоні не можна купити предметів першої потреби. В цілому місті не можна купити сірників, бензини ні тютюну. — По останній промові канц. Гітлера в райхстагу в Парижі закупили одного дня 8.000 примірників його книжки „Майн Кампф" (Моя боротьба). — Голова міської ради Парижа Фельо, якого приймала дуже радо міська рада в Кельні, передав гостинним німецьким господарям різьбу з бронзу і медалю париської вистави з 1937. р. — У Гамбурзі помер промисловець Павло Кренке, що вивіз з Німеччини 5 і пів мільйона марок золотом до Голяндії і зложив їх у голяндських банках.

—o—

З кіна.

КІНО „ХИМЕРА": „ШЕРЛЬОК ГОЛЬМС І Д-Р ВОТСОН".

Оця німецька фільма належить до першорядних зразків кримінальних пригод, в яких складні і несподівані ситуації виведені з гумором і фантазією. Двох детективів із приватного льондонського бюра „Аргус" не має з чого жити, бо їм ніхто не доручає ніяких справ. Одного дня один із них подібний до Шерльока Гольмса за останні гроші купує собі плащ і люльку, такі, як їх уживає Гольмс, товариша переодягає на зразок невідступного Шерлькового — д-ра Вотсона і вони обидва вибираються в подорож. Уже в поїзді вся служба зустрічає їх як відомих детективів, вони їдуть без білету, ревідують усі пашпорти, потім заїжджають до першорядного готелю теж задурно і щораз більше заплутуються в таємну кримінальну історію, яку мусять самі розплутувати, щоб оминути арешту. Головні ролі грають Ганс Альберс і Ріман — легко, приємно. Американські кримінальні фільми рідко зроблені так добре.

Відозви й комунікати.

ПАЛОМНИЦТВО НА МІЖНАРОДНІЙ ЕВХАРИСТІЙНИЙ КОНГРЕС ДО БУДАПЕШТУ.

У звязку з українським паломництвом на міжнародній Евхаристійний Конґрес у Будапешті Марійське Товариство Молоді у Львові подає до відома отсе:

Світова Організація подорожей WAGONS LITS//COOK піднялася технічної організації паломництва на догідніших умовинах. У висліді цього кошти паломництва устійнено так:

І. кляса — ціна 115 зол. — обіймає залізничий білет III. кляси зі Львова через Лавочне до Будапешту, 5 днів побуту в Будапешті з нічлігами у 2-о або 3 особових кімнатах, з трикратним харчем денно, візу мадярську й чеську та опіку провідника.

II. кляса — ціна 38 зол. — обіймає тільки сам переїзд зі Львова через Лавочне до Будапешту без приміщення й удержання.

Доплата за збірний пашпорт для обох кляс 20 зол.

При зголошенні паломники І. кляси складають задаток у висоті 30 зол., паломники II. кляси 10 зол. Крім цього треба зложити: а) …дний заграничний пашпорт або особистий довід з потвердженням громадянства; б) дозвіл місцевого староства на виїзд за границю (мешканці Львова тільки засвідчення замешкання); в) дві знимки; г) мужчини до 50 літ: військову книжечку. Карту конґресову в ціні 12 [illegible] оплачує кожний учасник.

Дальші інформації оголосимо у [illegible] Зголошення приймає до 15. березня ц. р. Марійське Товариство Молоді, Львів, вул. Сикстуська 39 а.

✠ Посмертні згадки.

Д-Р ВОЛОДИМИР ШАРАНЕВИЧ.

Дня 18. лютого ц. р. помер у Лютовиськах несподійно адвокат д-р Володимир Шараневич у 78. році життя. Покійний був сином професора львівського університету Ізидора Шараневича. Визначався він рідким чесним і [illegible] стальним характером. Нікому не відмовляв своєї помочі і завжди радо посвячував [illegible] на народні цілі. Був членом усіх [illegible] українських установ і завжди ними [illegible]. В часі своєї 30-літньої праці в адвокатурі виховав у своїй канцелярії цілий ряд адвокатів, які є нині активними працівниками серед українського громадянства. Своїм [illegible] життям здобув собі Покійний любов у своїх і пошану в чужих. Не диво, що громадянство Лютовиччини в дні 20. лютого ц. р. справило Покійному величавий похорон, у якому взяли участь селяни й інтелігенція всіх довколишніх сіл. Всі українські установи з Лютовиськ [illegible] ли на могилі Покійного жалібні вінки. О. [illegible] Трицецький, о. С. Коліда й о. Т. Хомо[illegible] Лютовиськ, прощали Покійного теплими [illegible]вами. В. Й. П.!

О. СТЕФАН ВИСОЧАНСЬКИЙ, [illegible] Митропол. Консисторії і довголітній [illegible] Красній і Перегінові перемиського [illegible], по короткій і тяжкій недузі, [illegible] Найсв. Тайни упокоївся в Бозі 27. лютого [illegible] в 80. р. життя і 54. р. священства. Перенесення тлінних останків відбудеться у вівторок [illegible] березня в год. 4. пополудні з парохіяльного [illegible] му до церкви. Похорон із Службою Божою почнеться в середу 2. березня ц. р. в год. [illegible] зранку. Вічна Йому Память!

Дописи.

РАВА РУСЬКА.

Равщина поляглим під Крутами. Дня 20. II. в салі Т-ва „Український Народній Дім“ у Раві Руській відбулося Свято Крут. На програму зложилися: святочна промова, що її виголосив ред. Качмар зі Львова, хорові продукції мужеського хору з Вербиці під управою п. Навроти, що відспівав „Гей у лузі“, думу про зруйнування Січи, вязанку українських стрілецьких пісень, виступи хору під управою адв. д-ра Карпевича, що відспівав „Коли ви вмірали“. На окрему згадку заслуговує деклямація „Крути“, що її виголосив Ярмола Гриць з Вербиці, деклямація, що її виголосили члени Т-ва з Рави Руської. Свято, що його покінчено національним гимном, пройшло з повним моральним успіхом.

КАМІНКА СТРУМИЛОВА.

Ревія рідного промислу. Рухлива філія Союзу Українок у Камінці Стр. під проводом енергійної голови п. Х. Стефанович улаштувала 12. лютого ц. р. ревію „Рідного Промислу“, в театральній салі „Народнього Дому“. Це цікавий перегляд українського промислу, ремесла і торговлі, у співах і танках. Вагу цієї ревії зрозуміло громадянство нашого міста і сіл, передусім справники кооператив, бо виповнили салю по береги. Ревія викликала велике зацікавлення серед публики, яка познайомилася в живих рекламах з виробами наших фабрик, з нашими торговельними складами, фірмами, і т. д. Треба признати, що голова С. У. п. Х. Стефанович, як режисерка вміло поставила цю ревію, яка принесла велику користь моральну і матеріяльну. За її працю місцеве громадянство щиро їй дякує. Окрема подяка належиться п. Л. Цегельській, що акомпаньювала в часі ревії та П. С. К. з Жовкви, що своїм персоналом багато поміг у підготові ревії.

ЛОДЗЬ.

Виїзд п. І. Нагнибіди. В дні 6. лютого ц. р. покинув Лодзь бувший полковник Української Армії, дотеперішній голова Філії Українського Центрального Комітету в Лодзі п. Іван Нагнибіда. Не було української хати, де він не спішив би зі словами потіхи та розваги і витревалости у вижиданні кращого завтра. Він переїхав величезну Лодзь, розносячи зі собою чи то часопис, чи яку книжку, чи календар, чи взагалі якесь друковане слово, котре тут серед чужих виконувало свою малу культурну місію, не зважаючи на матеріяльні злидні нашої еміграції, не жалував гроша на всякі культурно-освітні цілі. Займався теж ревно всякою харитативною акцією і за його почином удержує українська громада одного хлопця в українській гімназії в Яворові. У довах признання для нього зібрала українська громада в дні його прощання 35 зол. та передала за його посередництвом управі бурси ім. С. Петлюри в Перемишлі. Отсі слова нехай будуть заплатою для нього за його працю на терені м. Лодзі.

РАДЕХІВ.

Концерт колядок і щедрівок. Дня 15. лютого ц. р. відбувся в Радехові заходом Філії Т-ва „Просвіта“ в залі Нар. Дому концерт колядок і щедрівок, які виконав мішаний і жіночий хор під проводом п. Володимира Островського. Хор у числі к. 50 осіб виступив у прегарних народніх строях. Новиною був виступ духової орхестри Філії з диригентом п. Мартином Сивицьким. Все це зложилось на симпатичний вечір і зробило миле враження на присутніх. На салі крім місцевих громадян можна було побачити гостей із поблизьких сіл.

Провірка діловодства читалень. В днях від 16. до 22 лютого від Гол. Т-ва у Львові перевів інж. В. Татомир досить строгу районову провірку діловодства читалень. Провірка виказала деякі хиби, як: брак голосного читання та знання статуту й занедбання акції ... членства по читальнях. Зате виказала вона ... стан бібліотек, який у деяких читальнях є дуже гарний. Треба ствердити брак почуття ... деяких читалень, які до провірки не явились.

Тижневий годівельно-ветеринарний курс „Сільського Господаря“ відбувся в Радехові від 21.—26. лютого п. р. Виклади відкрив інж. Роман Файгель, голова філії „С.-Г.“, опісля викладали ревізор Гарасимко, дир. Р. М. Мевель Дмитро, інж. Роман Голод і д-р Лежницький зі Львова. інсто. Оля Горішна й агрономом Філії Степан Каратницький. Курсантів було 74, що доїздили або доходили навіть із досить далеких сіл. Проте фреквенція ввесь час була повна і зацікавлення викладами велике, особливо годівлею коров та овець, що процвітає в деяких селах. Із тих сіл, де плекають вівці, курсанти були одягнені в гарні сіраки домашнього виробу. Їх краса, тревалість і розмірно дешева ціна були найкращою пропагандою плекання овець, поширення домашнього вовняного промислу і розповсюднення гарної народньої ноші. Із замітніших моментів курсу було вшанування памяти о. Тита Войнаровського саме в хвилині похорону. Святочне закінчення курсу відбулося в суботу 26. п. м., у присутности представників усіх культурно-освітніх та економічних установ Радехова. В їхньому імені і від себе прощала курсантів п. Ніна Селезінкова і побажала всім гарних успіхів у праці на місцях. Від курсантів дякував прелегентам та організаторам п. Слюсарчук. Курсанти в письмовій анкеті висказали побажання уладжувати такі курси частіше.

СТАНИСЛАВІВ.

Вистава Сфінкса. Минулого вівторка виставив драматичний гурток „Сфінкс“ драму І. Тобілевича „Бондарівна“. У звязку з 80-літтям смерти І. Тобілевича проф. д-р І. Рибчин виголосив перед виставою промову, що була основна, але за довга й тому при кінці трохи замучила слухачів. Про саму виставу треба сказати, що вона рівнем трохи нижча від попередніх. На виправдання треба сказати, що гурток втратив кілька першорядних сил (Л. Каратницька, І. Лисякевич, Т. Ліськевич і Ю. Горницкевич), яких заступають дебютанти. Та всетаки, як кажуть, можна останню виставу „Сфінкса“ зачислити до чергових успіхів того гуртка. З окремих виконавців ролі в загальному добре вивязалися: Борковська (Бондарівна); П. Крушельницький (жид); Галушевський (Степан); Кичун (Герпель) і Зубаль (Бондар). Окремо треба згадати декорації п. Бабія, що робили справді гарне враження й причинилися до успіху вистави. Публики майже повна саля.

Загальні Збори С. У. К. і Пр. Минулої неділі відбулися Заг. Збори філії Союзу Українських Купців і Промисловців, на яких було приявних понад 100 членів. Звіт виказав, що філія успішно працює в терені й щораз краще виконує своє завдання. В цьому велика заслуга організатора філії п. В. Смольського, що зумів за короткий час зорганізувати понад 80% купців. Нині філія має 248 членів. Філія уладила цілу низку рефератів та анкет, на яких обговорювали справи, звязані з купецтвом і промислом. Після звітів виявилась жива дискусія, в якій одно із перших місць заняла справа українських свят. Деякі бесідники промовляли за тим, щоб українські свята святкувати, тобто замикати в ті дні крамниці, а інші боронили думки, що не у всі українські свята можна крамниці замикати. Остаточно рішили звернутись у цій справі до централі. Новий Виділ вибрали в такому складі: голова Юр. Сапіжинський; члени й заступники: пп. Книгиницький, Підлусьський, Лопатинський, інж. Бачинський, Ольга Щурівська, Дейчаківський, Стерух, Богуч. До Контрольної Комісії ввійшли: проф. Шанковський, Купченко й Стебельський. Віримо, що новому виділові вдасться стягнути в ряди членів усіх купців і промисловців, що досі хоронять ще „лико“. Віримо теж, що новий виділ попрацює над тим, щоб загал українського купецтва став повноправним станом нашого народу.

Загальні Збори Рем.- Пром. Бурси відбулися минулої неділі в салі „Української Хати“ в присутности 32 членів. На самому початку слід підчеркнути, що такі ділові й рівні збори, як останні рем.-пром. Бурси, рідко трапляються. В даному випадку річ не у звітах, що були, впрочім дуже обширні й вичерпуючі, але у дискусії, що відбулась після звітів. Тут ясно зазначилась розбіжність у поглядах на методи виховання бурсацької молоді між управителем і виділом. І хоч дискусія прибирала часом дуже гострі форми, то всеж з одного й другого боку було видно змагання, щоб у бурсі було щонайкраще, щоб бурсу поставити на якнайвищому рівні. З повені голосів пробивалась журба за бурсу, немало багато ріжних добрих рад і вказівок, з яких виділ напевно скористає. Нинічні бурса бориться з фінансовими труднощами, субвенції, які дістає не вистарчають. Наплив молоді в ній зростає, бурсу треба поширити, збільшити службовий персонал, до того управителеві требаб додати виховного помічника. Та на те все брагує фондів і зараз нема надії, щоб можна було їх роздобути. А ремісничо-промислова бурса у нинішні часи справді для нас провадна й тому ціле громадянство повинно більше зацікавитись цією бурсою, складаючи відповідні місячні жертви. По надзвичайно рівневій і діловій дискусії, збори уділили уступаючим виділовим абсолюторію, та вибрали нових. Головою вибрали дир. С. Сліпуровича; на місце двох виїхавших вибрали дир. Ст. Слюсарчука (знову) та о. Вапровича; заступниками: м-ра Савицького та п. Підлуського. Контр. комісія лишилась у старому складі, себто: дир. Вісневський, дир. Мартинець і дир. Сикилин.

З життя „Р. Ш.“. В неділю, 27. п. м. влаштовує кружок „Р. Ш.“ ім. М. Шашкевича „Вечір Народньої Ноші“ з танцями й ріжними несподіванками. Вечір заповідається дуже цікаво з уваги на те, що багато пань вибирається в оригінальних народніх одягах. **Б. Л.**

—o—

Нові книжки й журнали.

B. I. Święcicki: UNIA KRAJÓW CHRZEŚCIJAŃSKICH. Wydawnictwo „Dobra Prasa“. Wilno, 1938. — Стор. 276, 16°.

Театри.

Великий Театр:

Вівторок 1. III. год. 7.30 „Незвичайна подорож“.

Середа 2. III. год. 7.30 „Незвичайна подорож“.

Театр Ріжнородностей:

Вівторок 1. III. год. 7.30 „В парфумерії“

Середа 2. III. год. 7.30 „В парфумерії“.

Український Нар. Театр ім. І. Тобілевича.

САМБІР:

1. III. ?

2. III. Орфей у пеклі — премієра, оперета на 4 відслони Й. Офенбаха.

Нові стильові декорації і костюми.

Зі Самбора їде театр до Дрогобича.

Український Народній Театр ім. М. Садовського.

СТРІЛИСЬКА:

1. III. Мазепа.

ХОДОРІВ.

2. III. Хмара.

3. III. Пісня Бескиду.

4. III. Гетьман Полуботок.

5. III. Подружжий меч.

6. III. Мазепа.

Театр готує до вистави оперу Лисенка „Утоплена“.

КІНА.

АПОЛЬО: „Буревій“ експот. фільма.

АТЛЯНТИК: „Царський курієр“ за ..., Жуль Верна.

ВАНДА: „Останні дні Помпеїв“, „Багате бідилятко“.

ГРАЖИНА: „Знахар“.

ЕВРОПА: „Я винна“ (Давіс Дасіс).

КАСИНО: „Почалося у поїзді“.

КОПЕРНИК: „Останні дні засудженого“.

МАРУСЕНЬКА: „Чорти побережжя“ (Мек Леглен).

МЕТРО: „Гельгайська трійка“.

МІРАЖ: „Невдахи“ (Ал. Дюма).

МУЗА: „Коли цвіте бузок“.

ПАКС: „Прокажена“, „Ординат Михоровський“.

ПАЛЯС: „Обожана“ з Мартою Еґерт.

РАЙ: „Я збрехала“

РІЯЛЬТО: „Дівчина з Парижа“.

СВІТ: „Алкатрас город“, „Лет очайдуха“.

СТИЛЕВЕ: „Історія одної ночі“ і ревія.

ТОН: „Останній поїзд до зруйнованого міста“ і „Гра життя“.

УТІХА: „Аниціо поліцмайстер“ і ревія.

ХИМЕРА: „Шерльок Гольмс і д-р Ватсон“

ФОТОПЛЯСТІКОН:
(пл. Марійська 5)
„Острів Ява"

ФОТОПЛЯСТІКОН „Святовід" (пасаж Гавсмана ч. 7):
„Швайцарія"

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО.

Вівторок, 1. березня 1938.

6.15—8.00 Раннішня авдиція; 11.15 Для шкіл: Увесь світ Петрушці помагає; 11.40 Е. Коетс: Чотири шляхи, пл.; 12.03 Полудньова авдиція; 12.45 Муз. гротеска, пл.; 14.00 Уланські марші; 14.25 Легка музика з пл.; у перерві в год. 14.45 Заповідження конкурсу К. К. О.; 14.55 Львівська біржа; 15.00 „Львівські оповідання" Фр. Яворського, Музика з пл.; 15.25 Біжучі вістки з міста та провінції; 15.30 Господарські вістки; 15.45 Муз. загадки для старших дітей; 16.05 Фін.-госп. актуалії; 16.15 Прощавай королю Запустів, словно-муз. авд.; 16.50 19.50 20.55 Актуальна гутірка; 17.00 Підземні Татри; 17.15 Орхестра; 17.50 Вигибаючі раси наших домашніх звірят; 18.00 18.30 Спортові вістки; 18.10 Мода; 18.20 Ем. Кальман: Попурі з оп. „Графиня Маріца", пл.; 18.35 Гутірка; 18.45 „Лещетами у Горганах"; 18.55 Програма на завтра; 19.00 Вечір сміховинок; 19.30 Хор; 20.00 Ф. Р. Лабунський: Орхестра, Шлезька спів. 20.45 Веч. дешия; 21.00—24.00 Орх., рефрени, нар. капеля, спів; у перерві в год. 22.50 Ост. вістки.

Середа, 2. березня 1938.

6.15—8.00 Раннішня авдиція; 12.03 Полуднева авдиція; 13.45 Інформаційна газетка в українській мові; 13.55 Г. Касадо; пл.; 14.30 Легка музика з пл.; 14.55 Львівська біржа; 15.00 „Львівські оповідання" Фр. Яворського, Музика з пл.; 15.20 Біжучі вістки з міста та провінції; 15.30 Господарські вістки; 15.45 Хвилина питань для старших дітей; 16.00 Курс мови; 16.15 Розр. музика, орх.; 16.50 19.50 20.55 Актуальна гутірка; 17.00 Відчит про КОП; 17.15 Віольончеля, органи; 17.30 Наше серце та легені; 18.00 18.50 Спортові вістки; 18.10 Гравіхштедтен: Попурі з оп. „Орлов", пл.; 18.20 Дитячі композиції Моцарта; 18.55 Програма на завтра; 19.00 „Гріх" фрагм. із пов. Сигриди Увнсет „Олаф Гавдунів син"; 19.20 Кладка пісень. Вітовська-Камінська меццосопран; 19.35 Самотина дитини, гутірка Старого Доктора; 20.00 „На стару ноту" пісеньки муж. хору; 20.45 Веч. дешия; 21.00 Шопенівський концерт, форт.; 21.45 Диялог „Гутірка про епічну поезію"; 22.00 Веч. настрої, орх.; 22.50 Ост. вістки; 23.00 Студіо молодих; 23.30 24.00 Танк. вечерниці.

Четвер, 3. березня 1938.

6.25—8.00 Раннішня авд.; 11.15 Виведення в танку та пісні, муз. поранок для вселюд. шкіл; 11.40 Фрагменти із симфонії, пл.; 12.03 Полудн. авд. 13.50 Муз. легенда з пл.; 14.30 Легка музика з пл.; 14.55 Біржа; 15.00 „Львівські оповідання" Фр. Яворського, Музика з пл.; 15.25 Біжучі вістки з міста та провінції; 15.30 Госп. вістки; 15.45 Муз. мандрівки, авд. для молоді; 16.15 Твори характеристичні й інтермецо у вик. військ. орх.; 16.50 19.55 Актуальна гутірка; 17.00 Плекання риб на Поморі, репортаж вит. д-р Володимир Кульматицький; 17.15 Дебюсі: спів, форт.; 17.50 18.50 Спортовий порадник вістки; 18.10 Гутірка про Коломию; **18.20 Молодь перед мікрофоном: Лисенко та українська народня пісня, вед. у вик. учнів Філії Держ. Української Гімназії під пров. проф. Прокоповича і проф.** Ратушкевича; 18.40 Листи та спогади; 18.55 Програма на завтра; 19.00 Театр Уяви: „Поворот Одисея" на осн. Гомера і муз. із., 19.35 Камер. мініатури у вик. сальон. тріо; 20.05 „Рай — не мало" муз. спогади з літного: у перерві в год. 20.45 Веч. дешия; 21.45 „Кузин" Ходкевського; 22.00 Камер. концерт; 22.50 Ост. вістки; 23.00—23.30 Із співерового альбума.

Присилайте передплату!

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Вівторок, 1. березня 1938

БЕРЛІН 18.00 Розр. музика, 19.45 Веч. гомін, 20.00 21.00 Вес. варіт. вечір; БІЛГОРОД 20.00 Нар. пісні; БРЮСЕЛЯ ФЛ. 21.00 22.00 „Три вальси" оп. О. Штравса; БУДАПЕШТ 12.05 12.30 Циг. музика, 17.20 Спів; ВІДЕНЬ 15.40 Для жінок, 17.35 Серенада, 19.25 20.00 21.00 22.20 23.00 Великий баль в етері; ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 15.15 Португальська музика та пісні, 19.10 Карнавал народів, вес. муз. авд.; КОШИЦІ 14.00 18.45 Вістки, 18.00 М. Мотис: Дитяча література Ст. Борецький: Наші вемдедільці; МІЛЯНО 17.15 Форт., 19.30 Розр. музика, 21.00 22.00 23.00 Вечір опер; ПРАГА 17.30 Смичковий квартет д-моль Сметани, 18.10 Карнавал у Шумаві, 21.20 Орх., хор (твори Сметани), 22.15 „Картки з альбума" Сметани, форт.; РАДІО ПАРІ 21.15 22.00 Камер музика, 22.30 23.00 24.00 Театр Уяви; РИМ 17.15 Спів, форт., 19.30 Розр. музика, 21.00 22.00 Симф. концерт.

Середа, 2. березня 1938.

БЕРЛІН 19.10 Розр. музика, 20.00 Симф. концерт, 21.00 Оперетков: мельодії; БІЛГОРОД 20.00 Спів, 20.30 21.00 Гумор, 21.30 Нар. пісні; БРЮСЕЛЯ ФР. 21.35 22.00 „Ле Фо Мандіян" оп. Гресліна; БУДАПЕШТ 13.30 Циг. музика, 17.25 Квартет, 19.30 20.00 21.00 22.00 Опера; БЕРОМІНСТЕР 18.30 Пісеньки йодлерів; ВІДЕНЬ 19.45 20.00 21.00 Симф. концерт під дир. О. Кабасти, Ег. Петрі форт., 22.30 Із улюблених опер; ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 18.15 Шубертові й Гендлеві твори, 21.15 Камер. музика; КОШИЦІ 14.00, 18.45 Вістки; МІЛЯНО 17.15 Вок. концерт, 21.00 Пісеньки та музика; ПРАГА 19.00 20.00 21.00 22.00 „Бранденбургці у Чехії" оп. Сметани; РАДІО ПАРІ 18.00 Орх. концерт, 21.30 Камер. музика; РИМ 17.15 Популярна музика, 21.00 Комедія, 21.35 22.00 Вок. концерт, 22.20 Танк. музика; РИГА 18.05 Пісні, 18.30 19.00 20.00 21.00 „Кармен" оп. Бізета.

Четвер, 3. березня 1938.

БЕРЛІН 15.35 Муз. дрібниці, 17.00 Романтична музика, 19.10 Нім. романтична оп. музика, 20.00 21.00 Вечір танку; БІЛГОРОД 21.00 Нар. пісні; БРЕСЛЯВ 19.30 20.00 Симф. концерт Гідемаро Канос; БУДАПЕШТ 21.15 Форт. сонати Бетовена у вик. Дотнанія, 22.05 Джез; ВЕЖА АЙФЛЯ 21.30 22.00 23.00 „Жірофле-Жірофля" оп. Лекока; ВІДЕНЬ 17.20 Голяндські нар. пісні, сопран, 19.50 20.00 Нові віденські пісеньки, 20.25 21.00 „Дас Фройляйн Парадіс" комедія Поліцера, 22.20 Танк. музика; ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 18.00 Форт., 20.00 Оп. музика, альт, тенор, барит.; КОШИЦІ 13.30 Отрую в домашності, 18.00 Форт., 18.30 18.45 Вістки; МІЛЯНО 17.15 Іт.-бразил. концерт, 19.30 Розр. музика, 21.00 22.00 Комедія, 22.15 Віол.; ПРАГА 15.15 Скрипк. концерт Чайковського у супр. орх., 19.15 Легка музика; РАДІО ПАРІ 18.00 Театр Уяви, 21.15 Пісні, 21.30 22.00 23.00 24.00 „Мадам Батерфляй" оп. Пуччіні; РИГА 18.00 18.45 Латвійські нар. пісні; РИМ 19.30 Розр. музика, 21.00 22.00 23.00 „Богема" оп. Пуччіні; ШТРАСБУРГ 21.30 22.00 23.00 „Козі фан тутте" оп. Лекока.

Подяка.

Складаємо найсердечнішу подяку всім, що в часі нашого безмірного болю по передчасній втраті найдорожчої дружини, доньки, мамочки і бабуні, бл. п. СОФІЇ СТЕПАНІЇ З МОРАВСЬКИХ КАБЛАКОВОЇ принесли нам поміч і потіху. В першій мірі Всеч. Духовенству: о. крил. Кишакевичеві за те, що прийшов до Покійної востаннє з Найсв. Тайнами та за провід у похоронах, о. крил. Гриньові, пар. Вишни, оо. сов. Дужевичеві і о. Бучацькому зі Львова та о. Б. Лесницькому з Малухи коло Галича, що приїхав на похорон з дружиною.

Зокрема дякуємо о. сов. К. Купицькому з Букачовець, що хоча сам недужий виголосив прекрасне, проймаюче, а заразом бальсамічне надгробне слово.

Складаємо подяку також хорові п. Купчинського за гарний похоронний спів, усім іншим духовним і світським жалобним, особливо Вп. Паніству Залицьким, д-рові Шуровському і п. Броновській, що за життя відвідували Покійну в лічниці і в похороні віддали Їй останню прислугу; всім друзям, що висловили нам співчуття устно чи письменно, парохіянам Бокова за молитви та за щирі жертви на надгробний памятник.

Нехай вам усім Бог нагородить.

Осиротілі: муж, батько, діти, зять, внуки і рідня.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ"

Львів, 28 лютого 1938 р.

1 кг. масла десер. бльок. без оп.	3.45 зол.
1 кг. масла бочков. вид. в опак.	3.50 зол.
молоко	18—19 сот.
(яйця копа)	3.50 зол.

Тенденція на масло й молоко вдержана, на яйця слаба.

ОПОВІСТКИ.

Замість вінка на домовину Ст. Гладишовського Т-во „м. П. Могили" жертвувало 10 зол. на вбогу молодь Філії Академічної Гімназії і на Українську Заохорону.

З Т-ва „Молода Громада". Дня 2-го березня в середу, в год. 7. веч. відбудеться історично-побутовий реферат враз із фільмовими ілюстраціями на теми: Крилосу, Борислава, покутського весілля і т. п., в обрібці п. Ю. Дороша. Вступ для членів, учасників клюбу та впроваджених гостей. 489

ОГОЛОШЕННЯ.

X. ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ СПІЛКИ МІНЕРАЛЬНИЙ ЖИВЕЦЬ „ЧЕРЧЕ"
Сп. з обм. пор. у Львові,

відбудуться в четвер, 17. березня 1938, в дирекційній салі Товариства „Дністер" у Львові, вул. Руська ч. 20, І. пов., в год. 18-ій з таким порядком нарад:

1) Відчитання протоколу з останнього Загального Збору.

2) Звіт з діяльности і замкнення рахунків за діловий рік 1937.

3) Звіт Провірної Комісії з внеском на уділення Управі абсолюторії.

4) Внесення Надзірної Ради Спілки в справі поділу чистого зиску за 1937 рік.

5) Перенесення уділів на нових спільників.

6) Вибір 7 членів Надзірної Ради на протяг 3 літ.

7) Внески і запити.

Предсідник: **Д-р М. Панчишин вр.** Секретар: **Я. Колтунюк вр.**

Оголошуйтеся в найстаршім укр. щоденнику „ДІЛО"!

Оповістка.

Згідно з § 29. уст. 9. і 19. статуту „Карпатія" Товариства взаїмних обезпечень на життя у Львові й рішенням Надзвичайних Загальних Зборів Товариства з 22. листопада 1937, зарядиться **доповнюючі** вибори 17 представників на час 2 літ на Загальні Збори Товариства.

Представників вибирається в поодиноких округах. До доповнюючих виборів приходить:

в окрузі Львівського Воєвідства — 6 представників
в окрузі Станиславівського Воєв. — 6 представників
в окрузі Тернопільського Воєв. — 4 представників
в окрузі Краківського Воєвідства — 1 представник.

Представників членів вибирають члени Товариства **письменно.**

Кожний член може мати при виборі представника один або більше голосів, залежно від висоти обезпеченої суми.

При обезпеках до золотих 10.000 — обезпеченому прислугує 1 голос, при обезпеках від зол. 10.000—20.000 — 2 голоси і т. д. до зол. 100.000 включно 10 голосів. При сумі обезпеки вище золотих 100.000 обезпеченому прислугує тільки 10 голосів.

Особи правні неповнолітні та ввезволені голосують через своїх правних заступників.

Кожний представник має на Загальних Зборах один (1) голос. Представниками членів можуть бути тільки члени Товариства. Виключені від вибору є члени Управи та чинні службовики Товариства.

Члени Товариства „Карпатія" можуть до дня 16. березня н. р. при рівночасному заподанні числа поліси, жадати від Товариства, щоби надіслано їм картки до голосування. Виповнені картки голосування слід звернути до Товариства до дня 1. квітня н. р. включно. Віддані голоси враховуватимуться важними лише в тому випадку, коли перешлеться їх у призначеному речинці й то в замкнених конвертах та на картках одержаних від Товариства, на яких тоже буде уваглядена кількість прислугуючих голосів.

Кожний член вибирає в окрузі свого осідку лише стільки представників, скільки припадає на його виборчу округу. Якщо на виборчій картці вписано більше кандидатів відпадають зайві.

Отвирання виборчих карток відбудеться у присутности нотара, одного члена Надзірної Ради й одного члена Управи. Протокол з висліду скрутиніа предложиться найближчим Загальним Зборам.

Вибору представників довершує більшість голосів. При рівному числі голосів рішає жереб. Уряд представника є почесний. Вибраного представника повідомиться про вибір.

Надзірна Рада.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.